

Ustanovitelj: obč. konferenca SZDL
Jesenice, Kraaj, Radovljica, Šk. Loka
in Tržič. — Izdaja: CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Cena 50 par ali 50 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob srednih in sobotah

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Občinske konference SZDL Kranj, Skofja Loka in Tržič so pripravile včeraj popoldne pogovor o odnosih med Avstrijo in Jugoslavijo in o položaju slovenske manjšine na Koroškem. Pogovor ki so mu prisostvovali številni družbenopolitični delavci Kranja, Skofje Loke in Tržiča, je vodil član izvršnega sveta SR Slovenije Bojan Lubej. Ugotovili so, da je sodelovanje med posameznimi družbenimi organizmi in institucijami dokaj dobro. To pa omogoča neposrednejše stike tudi z našim življenjem in prebivalstvom Koroške. — Foto: F. Perdan

Seja kamniške občinske skupščine Za večji vpliv občana

Na včerajšnji seji kamniške občinske skupščine so se odborniki najdlje zadržali pri poročilu o delu kamniškega muzeja, poročilih kmetijskega, sanitarnega in tržnega inšpektorja ter pri programskih izhodiščih občinske konference SZDL Kamnik za kandidiranje odbornikov in poslancev.

Po živahni razpravi so se odborniki strinjali z omenjenimi izhodišči, zato naj v nekaj besedah povemo glavne ugotovitve. Občinska skupščina bo morala usmeriti vso svojo pozornost v zagotavljanje pogojev, da bo imel občan in proizvajalec še večji vpliv na oblikovanje politike v komunih ter na usmeritev gospodarskega in družbenega razvoja. To bo mogoče le s hitrejšim razvijanjem komunalnega sistema in vseh nje-

govih oblik, zlasti še samoupravnega povezovanja delovnih organizacij v komunih in razvoja krajevnih skupnosti. V tem okviru bo treba pospešiti družbenopolitično usposabljanje ter informiranje samoupravljalcev in občanov.

Cepprav je kamniško gospodarstvo v zadnjih letih doseglo lepe rezultate, bo treba v prihodnje preusmeriti pozornost k reševanju problemov v podjetjih. Med te probleme sodi potreba po hitrejši modernizaciji kamniške industrije, ki ima precej izrabljene in zastarele delovne naprave. Skrb bodoče občinske skupščine bo tudi kvalitetna rast samoupravljanja v delovnih organizacijah, dosledno uveljavljanje samoupravnih odnosov, principov nagrajevanja po delu in čimširše sodelovanje neposrednih proizvajalcev pri vseh samoupravnih odločitvah.

Turizem, kot ena perspektivnih panog, se bo lahko razvijal le z močnejšo uveljavitvijo gostinstva, trgovine, obrti in drugih storitvenih dejavnosti. Takšna prizadevanja pa bo skupščina lahko podprla z stimulatивно in ustaljeno davčno politiko. Modernizacija cest v kamniški občini bo morala biti tudi v prihodnje deležna vse pozornosti. Ena glavnih investicij

je prav gotovo cesta Kamnik — Motnik, ki se modernizira s sredstvi krajevnega samopriskpeva, delovnih organizacij in občinske skupščine. Občinska skupščina in poslanci pa se bodo morali zavzemati, da bi omenjena cesta prišla v program republiškega cestnega sklada vsaj v letu 1970/71.

Nadaljnji koraki bodo usmerjeni v uresničitev triletnega programa gradnje novih šolskih poslopij ter v gradnjo telovadnic in drugih telesno kulturnih objektov. Občinska skupščina bo v svojih programih morala poskrbeti, da bo dobilo ustrezno mesto tudi zdravstveno varstvo občanov. Posebna skrb naj bi v bodoče veljala zdravstvenemu varstvu otrok, mladine in ostarelih občanov.

Iz naštetega lahko ugotovimo, da bodo imeli bodoči odborniki občinske skupščine precej dela, zato si bodo SZDL in druge družbenopolitične organizacije prizadevale ustvariti še tesnejšo povezanost med odborniki, poslanci in volilci. Pri samih volitvah pa si bo SZDL skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami prizadevala zagotoviti največjo demokratičnost vseh faz volilnega procesa in da bo prišla kar najbolj do izraza neposredna volja občanov.

V. G.

Vinko Hafner v Tekstilindusu

Kranj, 28. januarja — Danes popoldne je podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner v Tekstilindusu v Kranju govoril o novem pokojninskem sistemu. Dr. Stane Pavlič, predsednik komiteja za zunanje trgovinske odnose pri izvršnem svetu Slovenije pa se je s političnim aktivom Tekstilindusa pogovarjal o problemih izvoza in uvoza v tekstilni industriji.

L. M.

Kranjski komunisti o pripravah na volitve

V soboto je bila v Kranju seja komiteja občinske konference ZK. Na njej so med drugim razpravljali o aktivnosti zveze komunistov pri pripravah na skupščinske volitve in IX. kongres ZKJ ter o delovnem programu občinske organizacije ZK v tem letu. Ko so govorili o pripravah na volitve so poudarili, da se bo občinska organizacija zveze komunistov pri pripravah na skupščinske volitve zavzemala za programsko in samopravno osnovo skupščine. Hkrati so se zavzeli za dosledno uresničevanje predvolilnih akcij oziroma programa, ki ga je pripravila občinska organizacija socialistične zveze.

Ko so govorili, kakšna naj bi bila v prihodnje kranjska občinska skupščina, so se med drugim zadržali tudi na številu odbornikov. Menili so, da bi bilo morda delo skupščine lahko učinkovitejše, če ta ne bi imela sto odbornikov. Nazadnje pa so se dogovorili, da bodo vsem članom zveze komunistov v občini posredovali celotno predvolilno gradivo. Le-to vsebuje programske osnove družbe-

ga in ekonomskega razvoja kranjske občine v letih 1969 do 1972, kadrovska načela za volitve odbornikov in poslancev in drugo.

V okviru priprav na IX. kongres ZKJ pa so se dogovorili, da bodo do 15. februarja posvetili posebno celodnevno sejo komiteja, na kateri bodo podrobno razpravljali o predkongresnih materialih. Razen tega pa bodo posamezna poglavja predložene gradiva obravnavale tudi komisije občinske konference ZK, razširjene s komunisti iz delovnih organizacij in terena.

V razpravi o delovnem programu občinske organizacije ZK za leto 1969 pa so najprej ugotovili, da so do sedaj opravili že večino zadanih nalog. V dokaj obširnem programu pa so posebej opozorili na delo komisij občinske konference. Predlagali so, da bi komisija morala pregledati enoletno delo od uresničitve reorganizacije ZK v občini ter oceniti, kako je na tem področju potekalo uresničevanje vsebinske reorganizacije ZK.

A. Z.

O letošnjih gospodarskih možnostih

Tržič, 28. januarja — Na današnji seji tržiške občinske skupščine so odborniki obeh zborov najbolj živahno razpravljali o programu možnosti gospodarskega razvoja, financiranja negospodarskih investicij in proračuna občine za letošnje leto. Poleg tega so obravnavali in sklepali o pogodbi za turistične investicije med občinsko skupščino in investicijskimi biroji iz Trbovelj ter o delu komiteja za pobratenje. Sprejeli so tudi nekatere odloke in sicer: o prispevku in davkih občanov, o odločitvi stopenja za financiranje temeljne izobraževalne skupnosti, o razporedu volivcev in o podelitvi Prešernovih nagrad.

Kot rečeno, so bile letošnje razvojne možnosti tržiškega gospodarstva deležne največ pozornosti. Kakšni so torej

obeti? Letos naj bi se družbeni bruto produkt povečal za 12,6 odstotka, družbeni proizvod za 14,4 odstotka in narodni dohodek za 14,3 odstotka. Omenjeno povečanje rasti gospodarstva gre v znatni meri na račun tovarne obutve Peko, ki planira visoko stopnjo razvoja.

Cepprav je lanskoletni izvoz tržiških delovnih organizacij manjši kot predlanski pa letos pričakujejo 3,1 odstotno povečanje. Skupna vrednost naj bi dosegla 5.351.920 dolarjev. Največji tržiški izvozniki naj bi bili letos: Peko, BPT, tovarna kos in srpov, združena lesna industrija in obrat kartonažne tovarne iz Ljubljane — Lepenka. Večina omenjenih delovnih organizacij planira svoj izvoz le na konvertibilno tržišče.

vig

Seja volilne komisije

V ponedeljek popoldne je bila seja volilne komisije pri občinski konferenci SZDL v Kranju. Sprejeli so predlog dokumentov o predvolilni aktivnosti v občini in govorili o organizaciji in izvedbi volitev.

Za učinkovitejši nadzor

Odbor za organizacijsko-politična vprašanja republiškega zbora in odbor za vprašanja javne uprave in splošne varnosti organizacijsko-političnega zbora republiške skupščine predlagata izdajo zakona o organizaciji inšpekcijskih služb v SR Sloveniji. Med poglavitnimi razlogi za izdajo zakona navajata številna nasprotja in splošno neurejenost na tem področju, kar negativno vpliva na neučinkovitost nadzora nad zakonitostjo delovanja organizacij in posameznikov nasploh in na delovanje inšpekcijskih služb še posebej. Z republiškim zakonom je treba določiti temeljna načela glede organizacije inšpekcijske službe, njenih odnosov do drugih organov, kadrovskih pogojev, tehnične opremljenosti in drugih skupnih značilnosti za vse inšpekcijske službe ter določiti takšne pristojnosti, da bodo resnično samostojne v okviru nalog in pooblastil, ki jih izpolnjujejo.

Da bi zagotovili večjo samostojnost in strokovnost inšpekcijskega nadzora, naj bi bila ta služba organizirana samo v okviru republiških upravnih organov — torej samostojnih inšpektorskih uprav, ki naj bi bile strokovno povezane z resornimi republiškim sekretariati, njihovo delo pa naj bi koordiniral poseben organ v sestavi izvršnega sveta. — Občine bi bile pristojne organizirati samo tiste vrste inšpekcij, ki niso organizirane v republiki, kot so na primer komunalna, turistična in podobne. Zakon naj bi pa določil tudi oblikam delovanja republiških inšpekcij na terenu preko izpostav v občinah ali za območje več občin. V vsakem republiškem inšpektoratu naj bi bil določen funkcionar, ki bi nadziral delo inšpektorjev v izpostavah.

Ta teden v republiški skupščini

O predlogih amandmajev k ustavi SR Slovenije so v tem tednu razpravljali zbori delovnih skupnosti republiške skupščine. Različnost mnenj med zbori je prišla do izraza zlasti glede bodočega sestava republiške skupščine.

Prosvetno-kulturni in socialno-zdravstveni zbor sta sprejela predlagane ustavne amandmaje, in sicer da naj bi imeli poleg republiškega zbora še tri zborove delovnih skupnosti: gospodarski, prosvetno-kulturni in socialno-zdravstveni zbor; gospodarski in organizacijsko-politični zbor pa sta sprejela sklep, naj skupščino sestavljata dva zbora: republiški zbor in zbor delovnih skupnosti. Skupna komisija vseh zborov Skupščine SRS za ustavno vprašanja bo v ponedeljek razpravljala o mnenjih zborov delovnih skupnosti, o dokončnem besedilu predlogov ustavnih amandmajev pa bo sklepal republiški zbor na seji 29. januarja.

Republiški in organizacijsko-politični zbor bosta na sejah v sredo, 29. januarja razpravljala tudi o zakonskih predlogih, ki se nanašajo na volitve poslancev republiške skupščine, volitve odbornikov občinskih skupščin in na določitev volilnih enot za volitve poslancev Skupščine SRS, poleg tega pa še o problematiki in predlogu za izdajo zakona o organizaciji inšpekcijskih služb v SR Sloveniji ter poročilu in predlogih začasne komisije izvršnega sveta Skupščine SRS za proučitev organizacije republiške uprave.

Odbori bodo nadaljevali z obravnavo zakonskih predlogov in osnutkov s področja cestnega in železniškega prometa. Komisija za vprašanje borcev NOV pa bo razpravljala o aktualnih problemih gradnje stanovanj za borce NOV, usklajevanje pokojnin in republiških priznavalnih borcem NOV.

Dva poraza — en uspeh

V soboto, 25. januarja, so imeli borci za severno mejo 1918-1919 iz kranjske občine svojo prvo redno skupščino. V Kranju jih je še 80. To je kar lepo število, če upoštevamo, da slavimo polstoletni jubilej.

Na skupščini so se pogovorili o današnjih socialnih razmerah teh borcev, posebno še o njihovih pravicah. V Kranju kot so poudarjali, razumejo njihove težave.

Udeležence skupščine je pozdravil tudi predsednik občinske zveze borcev NOV Pavle Bajželj. Govoril je v

imenu »mlajše generacije — partizanov, koroških borcev«, ki so se prav tako kot po prvi svetovni vojni bojevali za pravično stvar. Danes, malo za šalo malo zares marsikdo očita prvim in drugim, da so bili poraženi. Toda ob vsem tem, kot je to dejal, pa je dosežen uspeh, saj imamo danes zelo dobre odnose z našimi sosedmi, slovenska beseda prihaja vse bolj do veljave in enotna težnja po pravičnem miru in sodelovanju med narodi, je vse močnejša.

K. M.

Gorenjska kreditna banka Kranj

S POSLOVNIMI ENOTAMI

na Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in Trzinu

razpisuje

ZA VLAGATELJE VEZANIH HRANILNIH VLOG IN DEVIZ. RAČUNOV

NOVO NAGRADNO ŽREBANJE

DNE 14. FEBRUARJA 1969

V POSLOVNIH PROSTORIH PODRUŽNICE ŠKOFJA LOKA

prva nagrada je osebni avto ŠKODA

- 10 DVOKOLES PONY
- 10 ELEKTRIČNIH BRIVNIKOV
- Braun Iskra sikstant
- 50 ROČNIH UR DARWIL
- 10 ODEJ
- 10 JEDILNIH PRIBOROV
- 9 NALIVNIH PERES

STANOVANJSKI VARČEVALCI

pa bodo prav tako 14. februarja izžrebali 10 denarnih nagrad v vrednosti 5100 N din za nakup gradbenega materiala ali opremo po izbiri.

Pohitite s privarčevanimi zneski v vašo Gorenjsko kreditno banko.

Še je čas!

Kranjski sindikat o razvoju letošnjega gospodarstva Brez večjih presenečenj v programih

Prizadevanja za odpravo osebnih dohodkov pod 60 tisoč S din
— Izhajati bi bilo treba iz stališča, da manjši osebni dohodki
ne pomenijo najboljšega načina gospodarjenja

60 tisoč starih dinarjev kot najnižji mesečni osebni dohodek slehernega zaposlenega v kranjski občini ne bi smeli pojmovati kot socialno stališče kranjskega sindikata in drugih, ki so se zavzeli zanj, marveč kot dokaz dejanskih gospodarskih rezultatov v delovnih organizacijah v kranjski občini. To so med drugim poudarili na petkovi seji občinskega sveta Kranj, ko so govorili o možnostih letošnjega razvoja gospodarstva in družbenih služb v občini.

Uvodoma je predsednik občinske skupščine Slavko Zažokar seznanil člane sveta z nekaterimi pomembnimi podatki oziroma s programskimi predvidevanji v gospodarstvu. Poudaril je, da letošnje napovedi gospodarskih organizacij o razvoju gospodarstva oziroma da zbor predloženih programov ne kaže posebnih presenečenj. Podatki o nadaljnjem razvoju so več ali manj tradicionalni in enaki tistim iz prejšnjih let. Nekateri premiki se kažejo le v posamez-

nih delovnih organizacijah in znotraj posameznih panog. Takšni rezultati pa ob izhodišču oziroma nalogi, da se uredi dogovor na področju šolstva pomeni to, da se bodo morali nekateri koristniki proračuna zadovoljiti z nekoliko manjšimi sredstvi kot lani, odpasti pa bodo morale tudi nekatere investicije, ki so bile morda predvidene.

Precej govora je tudi bilo o nekaterih gospodarskih panogah, o katerih so posebno v zadnjih dveh letih znana nekatera priporočila o njihovem nadaljnjem razvoju. Tako o razvoju kovinske industrije, družbene obrti, komunalne dejavnosti itd. V razpravi so ugotovili, da se tod sila počasi uresničujejo nekateri dogovori, ki so bili odraz realnejšega in kvalitetnejšega programiranja. Člani sveta so menili, da nekatera predvidena združenja in poslovno tehnična sodelovanja, (kljub programiranemu razvoju in dogovoru o uresničevanju srednjeročnega programa občine) še v dobri meri niso prerasla iz začetnih dogovorov, oziroma osnovnih okvirov. Zato so poudarili, da bi bilo ob uresničevanju teh dogovorov treba upoštevati, da so jih potrdili tudi občani. To pa pomeni, da njihovo uresničevanje ne more ostati le zapisano na papirju oziroma v srednjeročnem programu, marveč terja konkretnih rezultatov. Ob takšni ugotovitvi je bilo potem zavzeto stališče, da bi bilo treba te primere ostreje obravnavati in odločno opozoriti na odgovornost in pomen uresničevanja takšnih dogovorov. Menili so, da so za tovrstne primere in različna neobjektivna planiranja odgovorni (in seveda tudi krivi) vodstveni in strokovni kadri, ki velikokrat hote ali nehoti ne vidijo dlje kot na mizo oziroma do praga podjetja.

Tako so se na petkovi seji zavzeli za dosledno izvajanje vseh stališč in dogovorov iz preteklosti. Menili so, da bi neuresničevanje le-teh v tem letu lahko imelo precej neprijetne posledice posebno v nekaterih panogah gospodarstva. Hkrati pa so sklenili, da se bodo sindikati na vseh področjih dosledno zavzemali za uresničevanje letošnjega programa razvoja gospodarstva in družbenih služb v občini. **A. Zažar**

Simpozij o delovnem času

Na bledu bo danes (sreda) končal z delom tridnevni simpozij o delovnem času, ki ga je pripravila zvezna komisija za delovni čas. Sodelovalo je okrog 150 predstavnikov zveznih organov uprave, institutov, zavodov, zbornic in drugih ustanov ter delovnih organizacij, predstavniki mednarodne organizacije dela in evropske asociacije za produktivnost dela in tuji gostje.

Simpozij se je začel v ponedeljek dopoldne. V imenu zveznega izvršnega sveta

ga je pozdravil ing. Marko Bulc, ki je pozdravil pobudo organizatorjev in jim zaželel uspešno delo. Za simpozij je bilo pripravljenih 70 referatov — koreferatov med njimi tudi nekaj referatov priznanih tujih ekspertov za to vprašanje. V celoti je bilo pripravljeno 1400 strani gradiva.

Na ponedeljkovi plenarni seji je imel uvodni referat predsednik zvezne komisije Djuro Vekić, ki je govoril o poteku in rezultatih skrajšane delovnega časa v Jugoslaviji, medtem ko je sekretar te komisije Stjepan Han govoril o nekaterih teoretičnih vprašanjih skrajševanja delovnega časa. Popoldne so govorili predstavniki mednarodnih organizacij — tuji gostje.

V torek so nadaljevali delo v petih komisijah. Danes popoldne pa se bo simpozij sestel spet na plenarni seji in sprejel dokument o tem pomembnem posvetovanju in ga predstavil javnosti.

J. Podobnik

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah

Žvita
Kranj

ELITA, KRANJ BO RAZPRODAJALA RAZNO SPOMLADANSKO ZENSKO IN MOŠKO KONFEKCIJO V TRGOVINI V CANKARJEVI ULICI (BIVŠA GORENJSKA OBLACILNICA) PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH VES MESECE FEBRUAR.

VABIMO VAS NA PRAVOCASEN OGLED ZALOGE IN SE PRIPOROČAMO ZA NAKUP.

Elita
Kranj

Zavarovanje - jamstvo za varnost

Hiter razmah in velike perspektive zavarovalstva na Gorenjskem

V soboto, 25. januarja, je bila na Bledu proslava 20-letnice zavarovalnih organizacij na Gorenjskem. Poleg uslužbencev kranjske in jeseniške zavarovalnice so se slovesnosti udeležili še predstavniki centralne zavarovalnice »Sava« iz Ljubljane, predstavniki gorenjskih občinskih skupščin, zavarovalnice iz Zagreba, predstavniki Gasilske zveze in upokojenci iz obeh kolektivov.

Takoj po osvoboditvi je zavarovalstvo temeljilo na močno administrativnih načelih. Vodili so ga iz enega središča, kar je dušilo pobudo in ustvarjalnost zavarovalnega kadra. Leta 1961 smo dobili zakon o zavarovalnicah in zavarovalnih skupnostih. S tem zakonom je bila začeta druga faza razvoja zavarovalstva. Jeklene vezi administracije so le počasi popuščale, tako da pri delu zavarovalnic še vedno ni bilo prave sproščenosti. Poglavitno in končno besedo je imela še vedno Jugoslovanska zavarovalna skupnost v Beogradu, kar je slabo vplivalo na gospodarjenje, posebno pa na uspešnost dela na terenu.

Pomemben korak je bil storjen lani. S temeljnim zakonom o zavarovalstvu in zavarovalnih organizacijah je prešlo delo na samoupravno osnovo. Tudi za zavarovalnice so začeli veljati zakoni tržnega gospodarstva. Odpravljen je bil monopol in, razen manjših izjem, obvezno zavarovanje. Dovoljena je konkurenca. Prav tako je bila lani v Sloveniji ustanovljena zavarovalnica »Sava«, kamor spadata tudi kranjski in jeseniški zavarovalni kolektiv.

To so bile kvalitetne spremembe, ki zahtevajo, da zavarovalnice dokažejo svojo pravo strokovnost in zrelost, kar je pogoj za uspešno delo.

V dvajsetih letih so gorenjski zavarovalni delavci kljub materialnim, prostorskim in kadrovskim težavam dosegli vidne uspehe. Prelomno je bilo leto 1961 in deloma 1962. Gorenjska je dobila dve samostojni zavarovalnici v Kranju in na Jesenicah, Kranj pa po večletnem prizadevanju nove poslovne prostore.

Konec leta 1961 je imela zavarovalnica v Kranju 9260 zavarovanj v družbenem sektorju. Premije so znašale 395.631.000 starih dinarjev. V privatnem sektorju pa je bilo 79.521 zavarovanj s 323 milijoni 657 tisoč starih dinarji premij, torej skupaj 88.781 zavarovanj s 719 milijoni 288 tisoč starih dinarji premij. Jeseniška zavarovalnica je ob istem času imela

16.822 zavarovanj s 192.628.000 starih dinarji premij.

Novi poslovni prostori in manjša fluktuacija kadrov, to velja posebno za Kranj, pa tudi večja strokovnost zaposlenih, so omogočili boljše poslovanje.

Posebno v zadnjih sedmih letih sta gorenjski zavarovalnici dosegli pomembne uspehe. V Kranju se je število zavarovanj povečalo na 96 tisoč 792, inkaso premij pa od 518.000.000 na 2.576.624.000 starih dinarjev. Na Jesenicah se število zavarovanj ni povečalo, povečal pa se je inkaso premij — od 193.000.000 starih dinarjev na 840.000.000. Na Jesenicah prevladujejo zavarovanja v družbenem sektorju, v Kranju pa je razmerje 44:56 v korist privatnega sektorja, kar je za zavarovalno poslovnost izredno pomembno.

Razveseljivo je dejstvo, da so delavski sveti gospodarskih organizacij dokazali svojo zrelost v razumevanju do zaščite družbenega premoženja. Podjetja so sprejela taka zavarovanja, ki njim ustrezajo, tako po vsebini kakor tudi po velikosti zavarovalne vsote.

Tudi konkurenca ima svoj vpliv na delo zavarovalnic, čeprav je ta šele v povojih. Lanski rezultati nam povedo, da sta gorenjska zavarovalna kolektiva obnovila vse pogodbe z dosedanjimi partnerji predvsem v družbenem sektorju. Edino konkurenco predstavlja zavarovalnica Jugoslavija v privatnem sektorju pri zavarovanju premičnin in nekaj desetnih avtomobilov.

Kolektiva zavarovalnic v Kranju in na Jesenicah lahko dokaj mirno gledata v prihodnost. Seveda ob stalnem prizadevanju, da se kadrovska sestava, tako delavcev v upravi in zastopnikov na terenu, stalno izboljšuje.

Hitro in kvalitetno delo, tako pri sklepanju zavarovalnih pogodb kakor tudi pri izplačilu odškodnin, je porok za nadaljnje uspehe zavarovalstva. Koristno je, če se zavarovanje še bolj razširi, saj celotne zavarovalne premije v Sloveniji predstavljajo le dva odstotka narodnega dohodka.

J. Košnjek

Sindikati bodo ob volitvah nosili veliko breme

Volitve bodo v prihodnjem obdobju ena glavnih nalog sindikata, saj so zbori delovnih skupnosti pomemben čimtelj pri usklajevanju interesov delovnih organizacij in družbenih skupnosti. Volivci nimajo v delovnih organizacijah stalnih stikov z odborniki, kajti v delovnih or-

ganizacijah ne sklicujejo zborov volivcev.

Zbori, na katerih bodo zbrali možne kandidate za poslance in odbornike v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine in v zbor delovnih skupnosti republiške in zvezne skupščine, bodo predvidoma že od 5. do 9. februarja. Sindikatom v delovnih organizacijah torej ostane le še teden dni, da bodo opravili poprejšnje zbiranje možnih kandidatov. V tako kratkem času bo delo težko opravili tako kot zahteva naš demokratični sistem. Na posvetu so menili, da je volilni postopek preveč zamotan, s čimer pa obremenjuje demokratičnost postopka ni nič bolj široka. Kljub temu pa bodo sindikati v delovnih organizacijah ob pomoči občinskega sindikalnega sveta storili vse, da bodo dobili kar najboljše kandidate za zbor delovnih skupnosti.

Predsedniki so se pogovorili še o delu v letošnjem prvem četrtletju in sklenili, da posebnih programov dela ne bodo sprejemali, kajti ob vsebinskih pripravah na volitve bodo vsekakor spregovorili o gospodarjenju, o zaključnem računu za lansko leto, ob tem pa že tudi razpravljali o novih kandidatih za samoupravne organe, ki bodo v spomladanskih mesecih. Sindikati ob teh nalogah ne bodo pozabili na rekreacijo.

Mnoge naloge terjajo usposobljena vodstva, zato bo delavska univerza pripravila za vodstva sindikalnih organizacij v začetku februarja seminar, na katerem se bodo seznanili s perspektivami razvoja občine, z vlogo sindikata danes in s pomenom samoupravnih aktov za nadaljnji razvoj samoupravljanja.

Postopno razvijanje Krvavca

Turistično prometno podjetje Creina Kranj namerava Krvavcu dati turistično rekreativni značaj

Pred nedavnim smo v našem časniku podrobneje pisali o spravljanju teptalnega stroja na Krvavec, ki ga je za urejanje krvavških smučišč kupilo turistično prometno podjetje Creina Kranj. Takrat smo poprašali predstavnike podjetja, kako si zamišljajo nadaljnji razvoj Krvavca, da bi tudi ta del Gorenjske res dobil pravi turistično rekreacijski značaj.

Direktor Creine tovariš Tone Tičar nam je povedal, da njihovo podjetje na Krvavcu vidi dopolnitev dejavnosti. Prav zato so oktobra lani prevzeli na Krvavcu vse žičnice. Da pa bi podaljšali smučarsko sezono, so se odločili tudi za nakup teptalnega stroja. Za prihodnjo zim-

sko sezono pa nameravajo na Krvavcu postaviti še eno vlečnico in osvetliti smučarsko progo. S postavitvijo še ene vlečnice za manj zahtevne smučarje, bi namreč lahko precej zmanjšali število nesreč, ki so do sedaj pogosto predvsem zaradi trčenja med posameznimi smučarji. Razen tega pa bi z osvetlitvijo proge omogočili tudi nočno smuko in s tem zmanjšanje konic na žičnici.

»Odločili smo se, da Krvavcu damo resnično turistično rekreacijski značaj. Zato bomo že letos porabili pet milijonov starih dinarjev za ureditev smučarskih prog. Razen tega pa bomo letos dali delati tudi projekt za cesto na Krvavec,« nam je povedal tov. Tičar.

Misli o gradnji ceste na Krvavec niso nove. Že v srednjeročnem programu razvoja kranjske občine je tudi govora o gradnji nove ceste. Čeprav so bila zadnja leta zaradi žičnice mnenja o gradnji ceste deljena, pa podatki in nekatere analize predvsem pa izkušnje drugih zimskih gorskih rekreacijskih oziroma turističnih središč predvsem v tujini kažejo, da za uspešen razvoj turizma ni dovolj le žičnica. To potrjujejo tudi krvavške razmere, saj se že leta srečujejo s težavami zaradi prihoda na Krvavec in odhoda z njega. Zato je misel o gradnji ceste vsekakor upravičena. Nedvomno pa je prav tako spodbudna tudi odločitev turističnega podjetja Creina Kranj, ki želi Krvavec razviti v boljše turistično rekreacijsko središče kot je bil do sedaj. A. Z.

Odmevi na harambašo

Na letni konferenci združenja borcev NOV Zirovnica je predsedujoči vprašal: »Tovariši, ali ste brali v Glasu zgodbo o Figovem Jožu pod naslovom Kdo je bil Zirovniški harambaša?« Večina članstva je pritrdilno odgovorila. Nato je predsednik delovnega predstava zaprosil stare partizane, naj pojasnijo, kako to, da 86-letni Jože Zupan nima pokojnine ali priznavalnine.

Cutov Albin je pojasnil, da pokojnine ne more dobiti, ker nima predpisane delovne dobe, priznavalno pa mu ne dajo, ker ima hlišico z nekaj zemlje. Dejal pa je, da so se že prejšnja leta dajali za to, da bi mu priznali priznavalno.

»Tovariši, ali se strinjate, da predlagamo, da se Figovemu Jožu letno dvakrat do trikrat dodeli enkratna priznavalnost. Prosim, da o predlogu glasujemo.«

V dvorani se je dvignilo sto rok. Vsi so bili soglasni, da se Figovemu Jožu kot priznanje za delo med NOB prizna vsaj priznavalnost. J. V.

Kakšni naj bodo odborniki občinske skupščine?

Osnovni kriterij je programska usmeritev komune

Pomembna naloga, katero morajo izvrševati odborniki občinske skupščine, je seznanjanje občinske skupščine z interesi in hotenji volilcev in teh s stališči občinske skupščine. Te naloge pa sedanji odborniki večkrat niso uspešno opravljali. Prav bi bilo, če bi odborniki tesneje sodelovali z vsemi skupinami, v katerih se občani določene območja zadržujejo. V mislih imamo najrazličnejše organizacije, odbore, društva itd. Samo na tak način odborniki celoviteje spozna problematiko, potrebe in interese volilcev. To pa pozitivno vpliva na njegovo delo v skupščini. Zelo pogosto odborniki vsega zahtevnega in odgovornega dela ne

zmorejo, saj so obremenjeni z mnogimi dodatnimi funkcijami v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. Če zagovarjamo stališče, naj ima odbornik čim več stikov z občani, moramo paziti, da bo imel čim manj raznovrstnih funkcij in nalog, ki bi ga obremenjevale pri delu.

Struktura odbornikov občinske skupščine naj odraža strukturo občanov določene družbenopolitične skupnosti. Čim bolj pa bo sestav odbornikov odvisen od oblikovane razvojne programske usmeritve komune, tem boljši bodo pogoji za učinkovito in demokratično delo občinske skupščine.

Z drugimi besedami: občin-

ska skupščina naj bo sestavljena iz takih odbornikov, ki bodo lahko uspešno zastopali tiste potrebe svojih volivcev, za katere menijo, da jih je treba v mandatnem obdobju uresničiti. Skupščine naj bodo odraz najpomembnejših težav občanov — proizvajalcev in potrošnikov.

Zato od odbornika zahtevamo dvoje. Pripravljenost, da zagovarja tiste potrebe občanov, ki jih je občinska skupščina na demokratičen način sprejela in vnesla v delovni program in, da bo s svoje družbeno in politično aktivnostjo prispeval k razvoju socialističnih družbenih odnosov.

J. Košnjek

Ob razširjenem posvetovanju o kulturi v delovnih organizacijah Programi morajo upoštevati celovitost kulturnih procesov

Ena od pomembnih nalog pri oblikovanju koncepta kulturne politike je tudi v tem, kako široko je zasnovan in v kolikšni meri upošteva celovitost kulturnih procesov. Pri tem je seveda velikega pomena dejstvo, v kakšni meri so kulturni činitelji oblikovali široko samoupravno osnovo za razpravo o problemih kulture in v kolikšni meri so pridobili za sodelovanje samoupravne činitelje iz neposredne proizvodnje, torej ljudi in organizacije, ki so najbolj poklicani, da sodelujejo pri oblikovanju širokega koncepta kulturnega razvoja in da tudi sodelujejo pri ustvarjanju materialne osnove za široko kulturno akcijo. Pri tem seveda mislimo na ustvarjalno

in vsestransko sodelovanje kulturnih in delovnih organizacij na področju kulture.

V radovljiski občini so na tej samoupravni osnovi med delovnimi organizacijami, sindikalnimi podružnicami in kulturno zvezo ter občinskim sindikalnim svetom dosegli že vrsto uspehov pri skupnem načrtovanju ter realizaciji konkretnih kulturnih programov. O tem je tekle beseda na razširjenem posvetovanju, ki ga je sklical občinski sindikalni svet Radovljica minulo sredo.

Na posvetu so ugotavljali, da zveza kulturno prosvetnih organizacij ob materialni ter organizacijski podpori že četrto leto z uspehom uresničuje skupni kulturni program za delovne organizaci-

je. V treh letih doslej so pripravili 67 različnih prireditvev posebej za delovne organizacije v občini. Razveseljivo je, da so pri tem dosegli zelo lep uspeh z obiskom, saj je poprečno obiskalo vsako predstavo 410 ljudi, kar pa je zelo veliko in spodbudno za nadaljnje delo. Razen tega pa je potekala zelo razgibana kulturna dejavnost tudi v okviru amaterske kulturne organizacije, ki so skupaj z občinskim svetom samo v letu 1967 pripravili za javnost nad 500 raznih predstav, koncertov, dramskih uprizoritev, gostovanj in podobno. Program za delovne organizacije se nekako organsko vračča v celotno kulturno dogajanje v občini.

Na razširjenem

posvetovanju pretoklo sredo v Radovljici med delovnimi organizacijami ter občinskim sindikalnim svetom in zvezo kulturnih organizacij pa so posvetili posebno pozornost prav dodatnemu programu, ki ga posebej pripravljajo za delovne organizacije. Razumljivo je torej, da so se pogovarjali o oblikah sodelovanja in načrtovanja ter o financiranju skupnega dopolnilnega programa. Lani so pri svetu zveze kulturnih organizacij v Radovljici oblikovali poseben sklad, v katerega so se stekala sredstva, zbrana od delovnih kolektivov v občini, namenjena posebej za financiranje programa za delovne kolektive. Redna proračunska sredstva pa so porabili za dejavnost kulturnih organizacij v občini. Doslej so podjetja prispevala za skupen program zelo različno, nekatera več, druga manj, med njimi pa je bilo tudi nekaj takih, ki niso pri-

spevala ničesar. Da bi se izognili takšnemu neskladju pri oblikovanju sredstev, so na minulem posvetu s predstavniki kolektivov sprejeli enotno lestvico za celo področje občine. Po tem predlogu, ki ga bodo takoj posredovali vsem delovnim kolektivom gospodarstva in družbenih dejavnosti, bi prispevala vsaka delovna skupnost do 850 starih dinarjev na zaposlenega. Predloge bodo prej obravnavali samoupravni organi v kolektivih in sprejeli ustrezne sklepe. To so za posamezne kolektive razmerno male vsote, za skupen program pa le pomenijo veliko, da bodo tako lahko uresničili obsežen in zelo pester program, ki obsega 36 različnih prireditvev.

Na posvetu so tudi že sklenili, katere delovne organizacije bodo delegirale člane v samoupravni organ sklada, ki bo samostojno razpolagal z zbranimi sredstvi in odločal

Tri značilnosti: lepota, praktičnost in izvirnost

V galeriji Mestne hiše v Kranju je te dni odprta razstava Uporabna umetnost v Ameriki. Posredoval jo je oddelek za tisk in kulturo pri ameriškem generalnem konzulatu v Zagrebu.

Zgodovino in razvoj nekega naroda ugotavljamo na več načinov. Mednje sodi tudi preučevanje praktičnih predmetov iz minulih dob, njih stilno oblikovanost in uporabnost. Amerika, ki tako rekoč nima prave zgodovine, je konglomerat različnih narodov in ras. Vendar bi bilo zmotno misliti, da sta tudi kultura in umetnost novega sveta zgolj mešanica kulture in umetnosti nešteti ljudstev, katerih predstavniki tvorijo današnje ameriško prebivalstvo. Novo okolje, boj za obstanek ter specifični naravni pogoji so terjali od priseljencev veliko mero iznajdljivosti. V nenehnem spopadu z naravo, ki je bila evropskemu človeku tuja ter sovražna, sta se oblikovala življenjski nazor in delovne navade, posredno pa tudi okus prvih belih prebivalcev celne onkraj Atlantika. Trdim razmeram je moralo biti prilagojeno vse — od vozov, s katerimi so pionirji divjega zahoda osvajali neobjudena prostranstva, od priložnega orodja, obleke, pa vse do neobhodno potrebnega oročja.

Uporabna umetnost je torej odvisna od načina življenja nekega naroda. Prilagojena določenim razmeram, izprčuje kulturo večjega ali manjšega kroga ljudi. Na razstavi v galeriji Mestne hiše smo videli vrsto fotografij bogato okrašene, a zato nič manj funkcionalne opreme ameriških kavbojev, videli smo notranjost značilne farmerske sobe z dolgo, masivno mizo na sredi in sto-

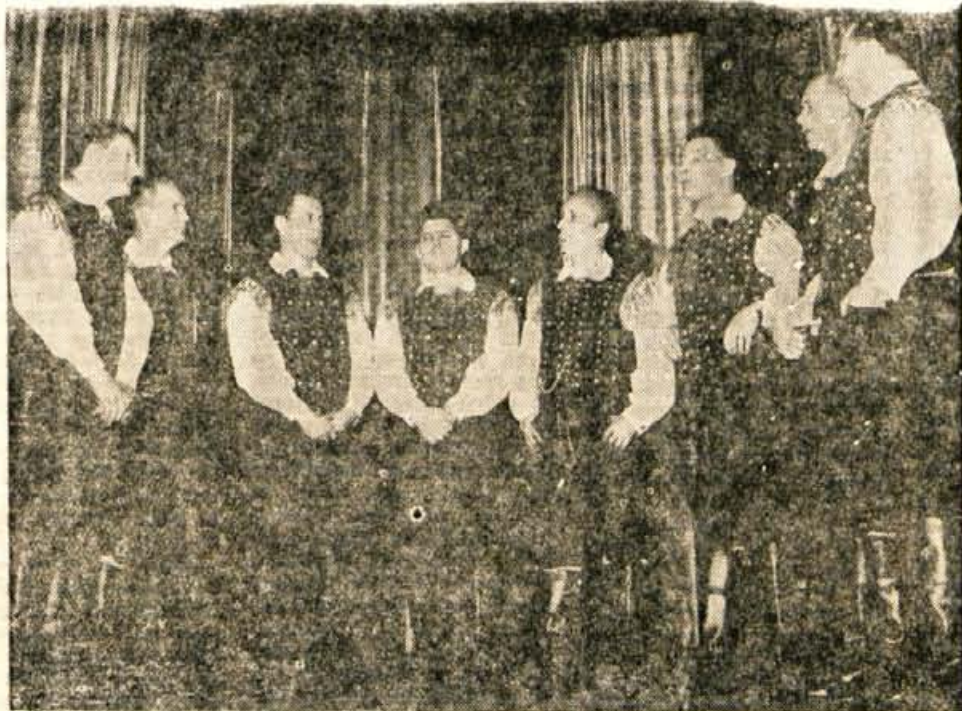
li, katerih visoka naslonjala poznamo že iz mnogih ameriških filmov. Pohištvo je enostavno, a vendar elegantno. Podobno bi lahko rekli tudi za zunanost prvih hiš. Ko že govorimo o stavbah, velja omeniti arhitekturo iz konca prejšnjega stoletja, iz časa, ki ga lahko označimo za začetek industrijskega razvoja ZDA. Gradbeniki so tedaj, iščoč originalnih rešitev, začeli posnemati starogrško stavbarstvo in gradili pesopja, podprta z značilnimi stebri v jonskem slogu. Spominimo se samo na znani kapitol v Washingtonu, na Belo hišo in drugo. Edino pri arhitekturi lahko torej Američanom očitamo posnemanje dosežkov nekega drugega naroda.

Se mnogo bolj so zanimive razne noše, pa tudi preproge in vezenice, ki krasijo notranjost prostorov. Pri njih je čutili vpliv indijske umetnosti, obogatene z elementi vzhodnjaško razgibanih likov.

Stilno originalnost izprčujejo tudi razna vozila: vitki, elegantni dvokolesniki, hitre poštne kočije, težki, nemogočemu terenu prilagojeni potovalni vozovi, kriti z značilno platneno streho, pa prve lokomotive in vagoni preprostih oblik. Podobno je z raznim drobnim hšnim inventarjem. Skodele in skodelice so bogato okrašene (po vzoru indijske lončevine), vsakdanji jedilni pribor je lesen, praznični pa iz kositra.

Tudi novejši industrijski izdelki pa oblikovno originalnosti ne zaostajajo za nešteti predmeti iz preteklega časa. Prolzvalci stremijo za tem, da bi njih zunanost privlačila, hkrati pa se povečala funkcionalnost predmeta.

I. G.

Z zadnjega nastopa okteta tovarne Sava

Savska folklor in oktet ne počivata

Pri nas ni dosti delovnih organizacij, ki bi razen skrbi za uspešno poslovanje posvečale pozornost tudi organiziranemu kulturnemu delu v delovnem kolektivu. Takšno delo navadno prepuščajo specializiranim kulturnim institucijam ali pa raznim amaterskim skupinam zunaj delovnega kolektiva.

To pa ne drži za tovarno Sava. Kulturna komisija pri sindikalni organizaciji je imela v preteklem letu polno dela za kulturni dvig svojih članov. Sestavljena je iz treh sekcij: okteta, folklorne in članov kulturne komisije pri mladinski organizaciji. Razen proslav in vrste drugih prireditve je med drugim orga-

nizirala tudi uspeh piknik na Pokljuki. Mnogo dela bo zlasti letos, ko bo med drugim organizirala kulturno-zabavno prireditev »120 minut za kolektive« in sodelovala pri pripravah programa za III. gumijado, ki bo letos prvič v Kranju.

Zamisel za kulturno dejavnost v podjetju ni nova, saj ima kulturna skupina za seboj že daljšo tradicijo; v kratkem bo praznovala 25-letnico obstoja. Že kmalu pa osvoboditvi se je ustanovila pri sindikalni podružnici močna kulturna skupina, sestavljena iz moškega pevskega zbora, ki se je po nekaj letih razšel, in igralske skupine, ki je uprizorila več iger.

Pevsko tradicijo zdaj uspešno nadaljuje oktet, ustanovljen leta 1967. Ker pa je večina fantov takrat odšla k vojakom, je še istega leta prenehal delati. Z vso vztrajnostjo nekaterih članov, ki imajo veselje do petja, pa je bil februarja 1968 ustanovljen nov oktet, ki je precej kvalitetnejši, saj večina fantov poje tudi v zboru »France Prešeren«. Oktet sedaj redno vadi v glasbeni šoli pod strokovnim vodstvom Petra Liparja. Lani je imel prek 60 vaj in 12 nastopov.

V letos pomlajeni folklorni skupini je včlanjenih razen delavcev in delavk tudi več članov iz drugih delovnih kolektivov (Iskre, Planike, Elektra) in iz nekaterih srednjih šol (ekonomske, administrativne, gimnazije), kar vsekakor pripomore k tesnejšemu sodelovanju s temi kolektivi na področju kulture. Razdeljena je na dve skupini, ki imata ločene vaje. Po velikih težavah zaradi prostorov se-

daj pod vodstvom Andreja Košiča ponovno vadijo v dvorani zdravstvenega doma.

Savska folklor goji predvsem slovenske ljudske plesove, iz bogate zakladnice ljudskih plesov drugih jugoslovanskih narodov pa rada vključi v svoj program najzanimivejše in najzahtevnejše plesove. Nastopov ima iz leta v leto več. Gostovala je že v več večjih mestih naše domovine (Beogradu, Zagrebu, Nišu), zlasti številni nastopi pa so bili v Sloveniji (Kranju, Hrastniku, Vrhniki, Okroglem, Radovljici, Trzinu, Kamniku itd.).

Samo v letu 1968 je 24-članska skupina nastopila več kot 40-krat. Najboljše je bilo sodelovanje s kranjskim turističnim društvom, ki je skupini omogočilo več nastopov v idilični vasi Okroglo pri Kranju na pravem kmečkem podu za turiste raznih evropskih narodnosti (Belgijce, Nizozemce, Angleže, Avstrijce itd.) Folkloristi so jim vedno pokazali izvirni slovenski ples, pa tudi pesem. V zadnjem času pa folkloristi radi sodelujejo tudi z oktetom, s katerim so decembra lani pred polno dvorano Prešernovega gledališča izvedli prvi skupni celovečerni nastop. Obstoj take kulturne skupine, kot je v Savi, je pomemben tako za ljudi v tovarni, ki jim poslušanje pristne slovenske pesmi in gledanje plesa omogočata neko vrsto telesne in duševne sprostitve po 8-urnem napornem delu za stroji, kot tudi za mlade, ki se na ta način v prostem času koristno udeležujejo in ne porabljajo svoje odvečne energije po kavarnah in gostilnah.

D. Stanjko

o uporabi. To so predvsem večji delovni kolektivi in nekatere družbene ter kulturne organizacije. Na posvetu so predlagali tudi vrsto zanimivih dopolnilnih predlogov, kot na primer, da bi v ta skupni program vključili tudi vse turistične prireditve v večjih turističnih centrih in tudi vse ostalo amatersko kulturno dejavnost. Za zdaj so taki predlogi še malce preuranjeni, ker stvar še ni dovolj pripravljena, vendar pa se bo to vsekakor moralo zgoditi že v bližnji prihodnosti, najkasneje pa v času, ko se bodo oblikovale nove kulturne skupnosti. Takrat bo tudi odpravljen nekakšen dvotirni sistem delovanja na kulturnem področju in tudi razdrobljenega financiranja.

Vendar pa gre pri sestavljanju kulturnih programov za delovne kolektive za dosti več kot zgolj za občasno sodelovanje. Gre predvsem za

to, da bo združeno delovanje ter integracija med kulturo in proizvodnim delom ustvarila jasnejše perspektive za hitrejšo rast kulture in kulturnih potreb ljudi, obenem pa, da se bo okropila gmojna osnova kulture. Seveda pa so za takšno sodelovanje potrebni izoblikovani ter izdelani koncepti ter dolgoročni programi, ki bi bili torej usmerjeni na daljše obdobje in bi si tako zagotovili trajnejšo ter povezano dejavnost. Menimo, da že sedaj obstajajo možnosti, da bi v prihodnjem obdobju s široko zasnovanimi koncepti spodbudili v gospodarskih in delovnih organizacijah vse tiste sile, ki poskušajo okrepi vlogo delovnega človeka v kulturi, da bi tako delavski razred pridobil večji vpliv na tokove kulturnega dogajanja. Na takšni osnovi bi enoletni akcijski programi morali biti le rezultat široko zasnovanega programiranja.

Potemtakem niso osnova sodelovanja zgolj občasne akcije, marveč nas mora zanimati predvsem resnična rast kulturnih potreb delovnih ljudi, napredovanje delovne kulture in kulture nasploh ob sočasnem razvoju umetniškega ustvarjanja in amatersko kulturne tvornosti. Govorimo torej o kulturi, ki se izraža v človekovem odnosu do sočloveka, do okolja in do dela ter o kulturi, ki osvobaja človeka in mu odpira svet lepote, ki je stopila v privatno okolje, v stanovanje, na delovno mesto. Le tako bo človek vedno bolj podrejal ustvarjalnost zakonitostim lepega, dovršenega in kvalitetnega.

Prav zaradi tega morajo programi upoštevati celovitost kulturnih procesov, torej vse, kar se dogaja v sredini, kjer biva in dela človek.

J. Bohinc

MEGLENIKROG

27.

»Tak se je zdel tudi meni.« JI je pritrtil Peter. »Toda zdaj moram pa zares pohi- etl. Ali ne bi hoteli jutri obe- dovati z menoj? Lahko bi se sestala pri Streeterju, to je čisto blizu vas. In pozdra- vite mi Mr. Lisgarda!«

Poslovil se je in se poča- si odpeljal v mesto nazaj, med potjo pa je v mislih pre- mlevlal dogodke zadnjih dveh dni: Kdo je bil Mortimer Chark? Koliko je policija ve- dela o tem skrivnostnem člo- veku? Da bi mu Flagg o tej stvari kaj več zaupal, skoro ni mogel pričakovati, saj je bil višji inšpektor znan, da zna molčati. Zanesel se je torej lahko le na svojo iz- najdljivost, če je hotel zve- deti kaj več o tolpi Sov. Po- leg tega pa mu je nazadnje le še ostal vir, iz katerega bi se dalo črpati, ki ga člo- slej še ni bil načel. Kma'u, prav kmalu, tako se je rčtil, bo obiskal Chesneya Lisgar- da.

Bilo je že skoro štiri, ko je prišel v Porters Walk. Ce- stne svetilke so bile že priž- gane in okna mrkega, stari- skega poslopja so s jala iz- mraka kot razsvetljeni četve- rotkrtki. Premisljal je in s

pogledom preletel hišno pro- čeje ter piskal okna Rower- jeve pisarne, ki je bila v pr- vem nadstropju. Pri tem je opazil, da so se pri enem iz- med oken pisarne nenadoma prikazala glava in ramena moškega in takoj spet izgla- nila. Le za hip je videl to glavo in presenečeno strmel v okno. Obraz se mu je zdel znan in prepričan je bil, da je ta obraz že nekje videl. Rowe to ni bil. Rowe je bil šibak in majhen. To pa so bila ramena krepkega moža. Se vedno v dvomih je stopal po stopnicah, hitel po dol- gem hodniku in pozvonil pri trdnih vratih, na katerih je bil pritrjen napis: Rower in Spender, advokata. Pritsnil je na kljuko in vstopil v ve- liko, mrzlo in neprijazno predsobo. Starihak uslužbe- nec je stal v kotu pred pi- salnim pultom in si nrmraje zapisoval številke na list pa- pirja. Ko so se odprla vrata, se je obrnil in pogledal Pe- tra prek očal.

»Dobro večer, Sir! Ali gre za kaj važnega?« »Seveda,« je odvrnil Peter. »Z Mr. Rowejem bi rad go- voril.« Pisar je zmajal z gla- vico. »Ga ni tu!« Peter ga je začudeno po- gledal. »Ga ni tu? Saj sem ga s ceste videl stati pri ok- nu!«

»Pisarja ni ta ugotovitev prav nič spravila v zadrego. »Tako? No potem je pa tu. Kako je, prosim, vaše ime?« »Rae, Peter Rae.« »Prav, Sir! Vprašat ga grem, če vas bo lahko spre- jel.« In izginil je. Peter si je medtem ogledal sobo. Na prvi pogled je bilo očito, da sta Rowe in Spender videla že boljše čase pa vendar je poznal še bolj zanikrne pi- sarne, čeravno so bili njiho- vi lastniški dostikrat pravi bogataši. Ravno ko je tako razmišljal o premoženjskih razmerah Mr. Roweja, so se vrata spet odprla in pisar se je vrnil. »Prosim, izvolite iti za menoj!« Peljal ga je v nekoliko udobnejše opremljeno sobo. Ob kamini, v katerem so pla- polali slabotni plamenčki, je stala stara pisalna miza, za njo pa je sedel Mr. Rowe. Mr. Septimus Rowe je bil blizu šestdesetih let, vendar bi ga človek tudi lah- ko imel za mlajšega. Bil je eden tistih ljudi, ki jim tež- ko ugašete starost. Njegove ostre poteze so bile trudne in izžite, v njegovih očeh pa je tlela iskra radovednosti.

»Ah, Mr. Rae, veseli me, da sem se seznanil z vami! Ni mu ponudil roke, temveč ga je samo vljudno povabil, naj sede. »Prosim, sedite!« Peter je pozorno opazoval šibkega in kar precej zane- marjenega moža, ki se je brez nejak časa nestrno sklonil naprej in s tenkim glasom vprašal: »Torej, Mr. Rae, če- mu ste prišli k meni?« »Saj res, Mr. Rowe,« se je zave- del Peter. »Za Oratorja pi-šem in sem bil danes jutraj pri razpravi, ko ste zagovar-jali Colemana.« Medtem, ko je govoril, je pozorno gledal moža na drugi strani mize, toda na njegovem obrazu ni bilo opaziti niti najmanjšega sledu presenečenja ali sploh zanimanja. »Tako?« »Ta Coleman me zanima,« je Peter nadaljeval brez okle- vanja. »Zaradi tega sem šel v hotel Metropol, da bi ga obiskal, toda na nesrečo ga ni bilo doma.« Okrog Rowejevih ust je za- igral komaj opazljiv smeh- ljaj. »In tako ste namesto tega prišli k meni? Nekoliko naiven podvig, Mr. Rae! Saj menda ne mislite resno, da se bom tu zabaval z vami ter vam pripovedoval o zadevah svejega klienta? Ali se vam ne zdi, da ste nekoliko pre- več radovedni, Mr. Rae?«

»Vidite, to je pa moj po- klic,« je odgovoril Peter. In Colemanov primer me pa- ma zaradi tega, ker sem vi- del, da se je sodne razprave udeležil tudi seržant Newell iz Scotland Yarda, o katerem natanko vem, da nikoli ne vtika nosu v neponotne stvari. Coleman je stal pred sodiščem zaradi nedovoljne nošnje orožja in to je pre- jsi reč, Mr. Rowe.« Pravniki se zmignil z rač- ni. »Mislite? Dandanes, ja- sebno pa v vojni, ko je vsi- do lahko prišel do oro- brez posebnih težav — Jela svetu nesteto mladih ljudi, ki imajo pri sebi revolverje in pistole. Toda kot sem vi- že povedal, ne bom razpr- ljal z vami o tej stvari.« »Ali bi mi vsaj lahko po- dali, kje naj ga iščem?« Septimus Rowe se je le- no nasmehnil. »Niti tega el Stanuje v hotelu Metropol, kot že sami veste in če- čete iti k njemu, vam ne- rem braniti, kvečjemu lahko računate s tem, da ga boste previdnosti obvestili o vašem obisku.« Hlapci, dekletje in pastirji so nastopali in zamenjavali služ- be na Šentjanževo (27. decem- bra), ponekod drugod pa tudi spomladi na Jurjevo (24. aprila). Takrat so tudi pre- jeli plačilo, če seveda niso kaj od plače prejeli na račun že med letom. Ob sklenitvi pogodbe - seveda le ustne - so se že vnaprej dogovorili, koliko bodo imeli plačila (lona) za celo leto. Bila je takšna navada, da je gospo- dar že kakšen mesec pred potekom službe prosil oz. vprašal hlapca, dekol ali pa- strlja, če bo še prihodnje le- to ostal pri njih. Če pa je bil kakšen slab za delo, ga gospodar seveda ni več prosil za nastopno leto.

Tudi drugi gospodarji, so- sedje, so se zanimali za do- bre hlapce in dekletje ter pas- tirje. Ze pred koncem službe pri sosednjem kmetu na pri- mer so jih prosili, naj pri- dem braniti, kvečjemu lahko računate s tem, da ga boste previdnosti obvestili o vašem obisku.« Na Šentjanževo in Jurje- vo so se menjavali hlapci (Nadaljevanje in konec) Hlapci, dekletje in pastirji so nastopali in zamenjavali služ- be na Šentjanževo (27. decem- bra), ponekod drugod pa tudi spomladi na Jurjevo (24. aprila). Takrat so tudi pre- jeli plačilo, če seveda niso kaj od plače prejeli na račun že med letom. Ob sklenitvi pogodbe - seveda le ustne - so se že vnaprej dogovorili, koliko bodo imeli plačila (lona) za celo leto. Bila je takšna navada, da je gospo- dar že kakšen mesec pred potekom službe prosil oz. vprašal hlapca, dekol ali pa- strlja, če bo še prihodnje le- to ostal pri njih. Če pa je bil kakšen slab za delo, ga gospodar seveda ni več prosil za nastopno leto. Tudi drugi gospodarji, so- sedje, so se zanimali za do- bre hlapce in dekletje ter pas- tirje. Ze pred koncem službe pri sosednjem kmetu na pri- mer so jih prosili, naj pri- dem braniti, kvečjemu lahko računate s tem, da ga boste previdnosti obvestili o vašem obisku.«

oddaljenimi vami. — Pozne- je, ko so skrjinje začele iz- podrivati omare (kostni), so prevzali te, saj potlej skrjinj niso več potrebovali za oble- ko in perilo. Danes so te navade po vaseh popolnoma izginile, saj ni več hlapcev, deklet in pastirjev. Če je slučajno še kakšen kje zaposlen na kmetiji, mora pravikoma imeti prav tak po- ložaj kot delavec v tovarni, torej socialno in zdravstveno zavarovanje itd. Vendar se danes navadno vsa delovna sila zaposli v tovarnah, mlaj- ši hodijo v šole, izučijo se raznih poklicev itd. Janko Oselj, Voglje Pripls uredništva: Zanimivo bi bilo, če bi kdo opisal, kako je danes s si- čerki že zelo redkimi hlapci, deklarira in pastirji. Kako je z najemanjem delavcev za večja dela (žetev, mlatev, o- ranje krompirja)? Kako je s tistimi, ki le po »šitju« po- magajo na kmetijah za prano in stanovanje? To seno s senožitji mečajo z ostalim, bolj sočnim, daje- jo pa ga samega tudi tisti ži- vini, ki nima mleka. Če gremo torej pozimi v Zgornjesavsko dolino, bomo v Kranjski gori in v Podkore- nu videli, kako kmetje vozi- jo iz senožitji seno v rjuhah, ki jih naložijo na sani. V drugih vaseh tega ni videti toliko, ker imajo travnike in senožitji v glavnem v dolini. Nekaj višje ležečih senožitij imajo sicer tudi v Mojstra- ni nad Peričnikom in na Hrušiči pod Ročco, vendar so te manjše. Tudi poti do teh se- nožitij ne vodijo čez glavno cesto, zato slučajni popotnik teh voženj ne opazi. B. Blenkuš

Seno vozijo v dolino

Kmetje v Kranjski gori imajo senožitji v Robeh, Br- vovih in Pišencah. Travo ko- se tod le enkrat na leto, ker zaradi precejšnje nadmorske višine zraste šele tja do za- četka avgusta. K omenjenim senožitim dostop ni najbolj- ši. So namreč le strmi kolo- vozi, po katerih z vozom ni mogoče, pač pa le pozimi s sanmi, ko zapade dovolj sne- ga. Zato imajo lastniki v se- nožitih lesene senike, kamor poleti spravijo seno in ga še- bo pozimi, ko je sneg, spravi- vijo domov na štale. Nalože- ga v štirioglate konopljene rjuhe, te pa po štiri na ročne sani, ki jim po domače pravi- vijo kurte. Ročne sani upo- rabljajo zato, ker so poti z Rob in Brvovogov prestrme, pa bi moglo živinče tudi pobati, če bi bilo vpreženo vanje. Senožeti v Pišencah pa se bolj zlagoma, počasi dvigajo, zato je tam mimo speljana lepa cesta na Vršič in dober kolovoz v Klin; od tam zato lahko seno zvozijo z živino, vendar prav tako pozimi s sanmi. Ker je v letošnji zimi zgo- daj zapadel sneg, so kmetje tudi zgodaj začeli voziti seno domov, že v decembru. Z Br-

Otroci brez ljubezni

Zdravniki trdijo, da lahko otroci nezaželjeni. V posa- bezni staršev, prenehajo ra- stiti. Ameriški zdravniki so pri številnih otrocih majhne rasti ugotovili, da so bili ti Otroci nezaželjeni. V posa- beznih primerih je mati ce-

lo priznala, da je otroka so- vrazila. Očetje so bili ali al- koholiki ali pa za otroke ni- zo skrbeli. Največkrat pa so starši živeli v stalnih prepri- rij. Motnje v rasti pa so tak- roj prenehale, če so bili otroci v bolnišnici deležni ljubeče nege.

Oh, ne, mladv pa ne marava ničesar kupiti na kredit.

Stoj mirno, kadar govorim s teboj!

Slavne stonoge

Med zbiralci znamenitosti so tudi ljudje, ki zbirajo čevlje slavnih ljudi. Tako ima na primer Irec Perry Joyce čevlje Charlieja Chaplina in pa čevlje maratonce Abebe Bikile, s katerimi je tekkel v Tokiu (v Rimu je bil bos). Začel pa si je že čevlje nekdanjega premiera Nikite Hruščova, s katerim je Hruščov ves besen tolkel po govorniskem odru na seji generalne skupščine Zdu- ženih narodov. Na oglas v časopisu je dobil kar 35 pon- udb. Irec je bil razočaran. Pravi, da ni vedel, da je bil Hruščov stonoga.

Rdeč in siv sneg

Nenavadno a resnično — na Švedskem je nedavno tega padel sneg rdeče barve. Meteorologi pravijo, da je sneg obarvan s prahom, ki ga je veter prinesel iz juž- nih predelov Sovjetske zveze. Norvežani pa se prav nič niso razveselili »sivega« snega obarvanega z umazanijo iz industrijskih področij Zahodne Nemčije.

Pod srečno zvezdo rojen

Vrtnar Miguel iz Burzosa v Spaniji je imel zares srečo. Dohitela ga je nevihta, zato je v gozdu splezal na drevo, da bi ga vejevje vsaj malo zaščitilo pred močnim nalivom. Ravno v tisto drevo pa je tresčila strela. No, Miguelu ni bilo nič. Pobral se je s tal živ in zdrav. Še celo hlače, prej mokre, da bi jih ožel, so se mu zaradi strele v trenutku posušile.

Pred gripo niso varni niti kiti

V velikem akvariju v San Diego v Kaliforniji imajo tri kite. Vsi trije so zboleli za gripo. Kiti močno kiba- jo, nimajo teka in se le s težavo premikajo. Direktor akvarija je povedal, da se kit kot sesalci lahko okuži- jo s prav takimi boleznimi kot človek. Zato jih tudi zdravijo z enakimi zdravili. Seveda pa je doza zdravil res velika — vsakih šest ur dobi kit 357 tablet ali 1500 tablet vsak dan.

Moka prihodnosti

V Peruju grade prvo tovarno na svetu, ki bo pro- izvajala ribjo moko za prehrano ljudi. Ribjo moko so do sedaj uporabljali le kot dodatek živinski krmi. Pridobivali jo bodo iz odpadkov industrije za predelavo rib. Zato živijo se zanimajo številne države v Latinski Ameriki, Aziji in Afriki.

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja Domovina III. DEL 196

»Slabo ji je postalo. Slabo, pa ne da bi...« je oče čedalje bolj prestrašen. »Oče, oče! Jaz sem kriva! Novica o Jakobu je ubila.« »Ne, ne... ni... ni me ubila...« je mati vlačila k sebi. »Samo me verjamem. Ne verjamem, da je živ, dokler mu ne sežem v roke, ne sežem v las...« »Uboga žena,« oče ne ve še ničesar. »Oče, Jakoba niso ustrelili,« spregovori vrvič Rozika. »Kana?« prešine še večja bledica očeta kakor ga je že, ko je videl, kako se je onesvestila žena. »Ostanite močnil prime Stefi očeta za reč. Jakob je živ! Pomilostili so ga!« »Pomilostili? Kaj? Kdo je rekel?« »Tu je njegovo pismo. Sam piše.« »Jakob?... Moj fant?« strmi oče v pismo. »Naš Jakob oče,« ponovi Stefi. »V Codroiu je. V Furlaniji.« »V Codroiu? Tam smo bili vendar mi,« Dregovorita Rozika in Marija. »Res,« se tega kraja spomni tudi Stefi, ki je v ta kraj naslav- ljala svoja mnoga, premnoga pisma, ki jih pošiljala iz Penzberga in Starnberga na Bavarskem preko Švice v Italijo vsem, ki so se zatekali k njej po pomoč, da bi z njeno pomočjo zvedeli za svoje- ce v avstrijski vojski. »Moj bog, kako daleč je že to. Pa je komaj dobro leto od tega, ko je preko Švice posli svoje zadnje pismo domačim na drugo stran soške fronte. Zdjaj je sama doma. Zdjaj je fronta na Piavi. In na to fronto bo prej ali slej moral tudi Jakob...« 2 Fronta? »Kajpak, fronta...« to skrbi očeta in mamo, ki sta prišla danes v sredo 16. oktobra 1918 v Codroip obiskat Jakoba in ki sta se pred dobro uro poslovila in šle tik pred slovensko omenila to besedo, ki so se je ves čas obiska vsi ogibali in rajši govorili o sreči, ki ga je doletela, ker ga je cesar pomilostil, in je niso hoteli ubiti s pogovorom o fronti, na katero bo Jakobovo regiment prej ali slej prav gotovo odšel. To misel so ves čas odvrli in drugih prijetnih stvareh

o Mariji, ki je našla pametnega fanta, ravno pravnjega za Marijo, po poklicu mizarja, s katerim se bo Marija že prihodnji mesec poročila in odšla k njemu v Solkan »Stefanki, ki še vedno ne ve ničesar o možu, ki je («Daj bog, da bi bil!» kakor je rekla mama) najbrž mrtev, saj je bil Štefanki v samo gorje in nesrečo »Stefankinem sinu Slavku, ki hodi sedaj v prvi razred realke v Idriji in ki je brihten in priden, da so ga res lahko vsi veseli, posebej pa še Stefi, ki ji je otrok edina sreča, ker ji druga najbrž ni usojena, čeprav bi lahko bila, saj je pomladi srečala nekega berlinskega študenta, nekega Lehmana, če se je Jakob prav za- pomnil, človeka, ki je bil zelo zaljubljen vanjo, a so ga potem, ko je njegova nemška enota zapustila Kobarid, poslali na zahodno fronto, kjer je brzokone umrl za posledicami poškodb, ki jih je ta fant dobil, ko ga je zasulo ob nekem letalskem napadu o Roziki, ki je sedaj tako sama, odkar se je (o tem so samo šušljali) njen fant Andrej skupaj z Antonom in z nekim Stivcem umaknil nekam na Kranjsko o Kraguljevi smrti in Kraguljevem sovraštvu, o čemer je Jakob že vedel, saj sta mu to povedala že Kraguljeva dva, ko se je zapletel z njima v preprij in jima vrgel v obraz, kakšnega nečloveškega očeta imata in da zato ni nič čudnega, da sta bila nečloveška tudi sama, dokler sta imela kaprološko besedo v karanteni za povratnike iz Rusije in postala celo morilca, prav tako, kakor bi postal morilec njegov oče, ko bi mu kobariški feldžandarji pustili, da bi smel obračunati z njim in Kosirnikom... Da, tudi o tem so govorili, čeprav so izpustili spomin na žalostno srečanje v Kobaridu, ko sta se oče in Stefi vračala iz Idrije, kamor sta odpeljala Slavka. Obžaloval je, ker takrat ni bil previdnejši, saj bi bila s Kosirnikom drugače zdaj že cel mesec v zelenem kadru, tako pa sta bila samo šest dni, dokler se nista prithotapila do Borjane in, ko sta mislila, da tu ni zanju nobene nevarnosti več, prišla naravnost pred žandarske puške, potem pa morala doživeti vse hudo od smrtno obsodbe do čakanja na ustrelitev, pa sta nepri- čakovano doživela pomilostitev, srečo, o kateri so govorili najdalj, dokler se ob slovesu ta sreča ni razbila ob besedici fronta. Da, fronta, fronta... Brzokone ni več daleč trenutek, ko jih bodo dvignili na marš in jih popeljali iz tega prijetnega furlanskega mesteca, iz katerega je videti domače hribe in od koder te nese pogled proti Matajurju in snežnikom v ozadju, tja, kamor ga nosi goram, pod katerimi je ta ravnina, Tagliamento, preko katerega vodi cesta naprej proti jugu, proti Piavi, kjer gospodarji smrt in kjer sreča, o kateri so govorili, ni več sreča, pa tudi cesarjevo usmiljenje in milost nista več milost in usmiljenje, marveč navaden račun, saj so baje zadnje čase pripeljali iz vojaških zaporov za več kakor pol divizije na smrt obsojenih in nato pomiloščanih vojakov.

Izpraznili so baje vse zapore in zapornike, obsojene na smrt ali dolgoletne težke kazni, pomešali med zaledne in frontne polke, tako da ni teden od obsojenih ni v enoti s soobsojenimi. Tudi njega in Kosirnika so ločili kakor vse druge podobne, da bi tako preprečili kovanje novih zarot in uporov, čeprav se jim s strani večine izpu- ščenih jetnikov ni bati, ker jim še tiči smrtni strah v kosteh. Tudi v Jakobu je ta strah. Zato se izogiba puntarskih pogovo- rov, ki jih v regimentu ni malo, saj so vojaki revoluirani prav tako, kakor je bil večinsko revoltiran tudi sam. Vedo, da je bil obsojen na smrt in pomiloščen. Vedo, da je povratnik iz Rusije, a jim o tem ne govori, čeprav ga vprašujejo o vsem mogočem. Boji se, da so prav tisti, ki so z vprašanji najbolj osmi, osveduhili. Ne, ne bo jim nasedel, kakor jim nasedajo nekateri, ki svojih misli ne skrivajo in ki se junačijo, da se bodo uprli, če bi jih hoteli pošiljati na fronto ali celo v kako ofenzivo. In takih ni malo. Večinoma so to Kranjci, Gorenjci, med njimi tudi nekateri študentje, dva ali trije, kolikor jih je in ki kot poli- tično sumljivi niso postali oficirji. Ti nenehno govore o slovenski in jugoslovanski svobodi, a je od cesarja in Avstrije ne pričakujejo, čeprav jo cesar objublja. To, kar oni terjajo, je nekakšna narodna revolucija in demo- kratcija. Socialiste imenujejo izdajalce in odpadnike, nemščutarje, voja- ke, ki se ne strinjajo z njimi, pa pričakujejo s članki iz nemškega socialno demokratičnega časopisov, češ da se v odnosu do slovenske- ga narodnega vprašanja ne razlikujejo od avstrijskih nemških nacionalistov, s katerimi baje drži tudi cesar. To dokazujejo z obsednim stanjem, ki ga je cesar na zahtevo štajerskih in koroških Nemcev poleti razglasil za koroško, štajersko in kranjsko deželo ter, seveda, tudi za Trst in Goriško takoj po majskih in junjskih vojaških uporih, čeprav je to stanje bilo že kmalu potem preklicano. Ta preklic pa je po njihovem mnenju samo navidezen in bo obsedno stanje znova začelo veljati, čim bi cesar uročičil zahtevo po nekakšni jugoslovanski državi, od katere pa bi otrgal velik del slovenskega ozemlja in ga prepustil avstrij- skim Nemcem, ki, ne glede na to ali so nacionalisti ali pripadniki krščanske stranke ali socialni demokratje, terjajo ozemlje od meja nemške narodnosti do Adrije in Trsta zase — za nemški most na Adrijo. Tudi proti boljševikom so in odobravo, da so češke legije v Ru- siji udarile po boljševikih, ker so baje boljševiki hoteli uničiti panslovensko Rusijo. Takih govorje Jakob ne pobija, čeprav bi lahko rekel, da so češki legionarji, žejni češke svobode, šli emigrantski češki buržoaziji na litanice, kakor grečo na litanice takih govorje tudi mnogi Slovenci v tem regimentu.

Člani kranjskega kluba rejcev golobov pismonoš pred odhodom svojih pernatih prijateljev na olimpiado. — Foto: F. Perdan

X. olimpiada golobov pismonoš na Poljskem

Kranjski klub rejcev golobov pismonoš bo sodeloval s 4 golobi

Danes (sreda) se bo v Katovicah na Poljskem začela X. olimpiada golobov pismonoš. Trajala bo do 2. februarja, na njej pa bodo sodelovali s štirimi golobi pismonoši tudi člani kranjskega kluba rejcev golobov pismonoš.

Olimpiada golobov pismonoš je vsako drugo leto. Na zadnji, deveti olimpiadi, ki je bila na Dunaju, so člani med drugim dobili tudi zlato medaljo. To je zanje oziroma njihove pernate prijatelje vsekakor veliko priznanje, saj na tovrstnih olimpiadah sodelujejo klubi iz

več kot 20 držav iz vsega sveta.

Na letošnji olimpiadi v Katovicah bo po predvidevanjih sodelovalo 30 držav, med drugim tudi klubi iz ZDA in Japonske. Štirje golobi pismonoše članov kranjskega kluba Kurir bodo letos nastopili v dveh skupinah. Tako bodo sodelovali v lepotni skupini, za katero je pogoj, da so golobi preleteli li v zadnjih dveh letih najmanj 1600 tekmovalnih kilometrov in so se uvrstili med najboljših 20 odstotkov tekmovalcev. V drugi športni skupini pa je pogoj, da so preleteli najmanj 4000 tekmovalnih kilometrov in se pri tem čimvečkrat uvrstili med 10 odstotkov najboljših tekmovalcev.

Lasniki letošnjih golobov pismonoš iz Kranja, ki bodo sodelovali na olimpiadi, so Vencelj Križnar iz Zg. Bitnja in Franc Križnar, Jože Vehovec ter Leo Suhi iz Kranja. Zanimivo je tudi, da bo od slovenskih klubov rejcev pismonoš razen kranjskega sodeloval na olimpiadi le še mariborski klub. Vsi drugi namreč niso mogli izpolniti pogojev za sodelovanje na olimpiadi.

A. Z.

Jezero je oživel

Čprav Bled ni tipično zimsko-turistični kraj, je v teh dneh dobesedno oživel. Tako je bilo tudi v soboto. Restavracije so obratovale s polno paro, pred njimi pa smo našli lepo število osebnih avtomobilov z oznakami različnih jugoslovanskih mest in tudi iz inozemstva.

Množica drsalcev je na ledu našla svoje razvedrilo; večina s pravimi drsalkami, nekateri pa so drsali kar po — čevljih. Vadili so tudi kegljavi na ledu, posamezne skupince pa so preizkušale svoje znanje v hokeju na ledu. Gostišče na otoku je bilo lepo obiskano. Nekdo se je znašel in postavil stojnico s pijačami kar na led ob otoku.

Srečali smo tudi našega znanega nogometaša Dragoslava Sekularca-Sekija. Z družino je korakal proti otoku z drsalkami prek ramen. Takoj smo lahko opazili, da med drsalcami ni zbujal velike pozornosti.

J. Košnjek

Občni zbor gasilskega društva Radovljica

Radovljiški gasilci gredo v akcijo za nakup nove opreme

K temu jih sili zastarela oprema — Okolica gasilskega doma ni urejena

Letos bo minilo 86 let, odkar se je ustanovilo gasilsko društvo Radovljica. Lep jubilej je to. Posebno če vemo, da bodo slovenski gasilci letos praznovali 100-letnico ustanovitve gasilstva v Sloveniji. Razvoj gasilstva v Sloveniji pa ponazarje podatki, da je v Sloveniji okrog 1300 gasilskih društev s 70.000 člani.

Na zadnjem občnem zboru so radovljiški gasilci sklenili, da stopijo v akcijo za zbiranje sredstev za nabavo nove gasilske opreme. Društvo ima zastarelo opremo, saj je stara že prek 30 let in je že neuporabna. Za sodobno reševanje pa je sploh nima. Postopoma naj bi kupili nov orodni gasilski avto, močnejšo motorno črpalko, nove izolirne dihalne aparate, zaščitno obleko, daljšo lestvo, reševalni prt za reševanje iz visokih stavb, gasilske maske, cevi, dežne plašče, delavske čevlje in obleko, končno pa še enotne parade obleke. Za nabavo te opreme bi po predračunu potrebovali 250.000 N din. Akcija zbiranja denarja bo trajala pet let, zato v teh letih ne bodo poseben pobirali podpirne članarine (društvo ima 286 podpornih članov).

Te dni so podjetjem, ustanovam in lastnikom hiš razposlali 800 prošenj za denarno pomoč.

Na občnem zboru so med drugim tudi sklenili, da je potrebno čimprej adaptirati gasilski dom in okolico gasilskega doma, ki kviri lep videz centra mesta. Gasilci so povedali, da se signalna sirena ne čuje v mestu, zato so predlagali, da bi uporabljali sireno, ki je v mestni graščini. Predsednik društva Kunstelj je pojasnil, da je edina rešitev v tem, da bi v gasilskem domu postavili manjšo sireno. Na občnem zboru so ugotovili, da so vodne razmere za gašenje požarov v mestu ugodne, ka-

kor tudi v vaseh Gorica, Vrhnje in Nova vas, kjer je na razpolago 5 bazenov, 1 kopališki bazen in tekoči potok. Neugodne razmere pa so v zgornjem delu vasi Lancovo in Brda. Med Radovljico in Lescam, kjer se zida veliko novih hiš, bi morali zgraditi večji požarni bazen. Lani so radovljiški gasilci sodelovali pri gašenju 9 požarov.

Na zboru so posebno poudarili pomen gasilstva za narodno obrambo. Člani, posebno pa članice, se bodo letos usposobile za dajanje prve pomoči, člani pa bodo poleg tega še utrjevali vojaške veščine. Gojili bodo tudi različne športe. V letošnjem plam dela je tudi naloga, da poživijo družabno življenje, s tem pa naj bi pridobili več novih mlajših članov. Seveda so govorili tudi o udeležbi gasilcev na proslavi 100-letnice gasilstva v Metliki.

Ob koncu na zapišem še to, da so grajali predstavniki družbenopolitičnih organizacij Radovljice, ki se kljub vabilu niso odzvale pomembnemu občnemu zboru.

J. Vidic

V ponedeljek se je v uredništvu oglašila bralka našega časnika in se pritožila zaradi poti skozi Savski drevored v Kranju. Menda je ta sprehajalna pot vso zimo močno poledecela. Prepričali smo se, da je bila pritožba upravičena. — Foto: F. Perdan

Planinsko društvo z Javornika je uspešno

V soboto je bil v dvorani osnovne šole na Koroški Beli redni letni občni zbor planinskega društva Javornik — Koroška Bela.

Planinsko društvo z Javornika že dolgo vrsto let oskrbuje štiri planinske domove in postojanke: Staničevovo kočjo pod Triglavom, Prešernovo kočjo na Stolu, planinski dom na Pristavi in Kovinarski dom v Krmi. Ugotovili so, da so bili prav vsi domovi zelo dobro obiskani, čeprav imajo precejšnje težave z dovozom materiala. Vsi domovi so na oddaljenih težko dostopnih krajih.

Število članov se je v zadnjem letu močno povečalo. Društvo danes šteje 905 članov, od tega 658 odraslih, 172 mladincev in mladink in 135 pionirjev. Med najbolj delavnimi in prizadevnimi oddelki društva je mladinski odsek, ki je priredil številne izlete, se udeležil raznih podelav in planinskih pohodov, skrbel za markacije in prirejal razna predavanja. Med drugimi so organizirali pohod na Stol, 15 članov pa se je udeležilo planinske štafete, poskrbeli so za markacije na

poti od Krasa do Pristave, ki so jo imenovani po pokojnem Alojzu Gajšku in organizirali smučarske tečaje v Krmi.

Pogovarjali so se tudi o izgradnji žičnice na Triglav. Čeprav so nekateri planinci odločno proti gradnji triglavske žičnice, pa je vendarle sprejemljivo mnenje tistih, ki so za nekakšno kompromisno rešitev: žičnico naj bi speljali samo do polovice poti. Tako bi Triglav obiskalo več ljudi tudi v zimskem času, kajti do zdaj je Triglav živel le tri do štiri mesece. Predstavniki planinske zveze je povedal, da se zveza trenutno ukvarja z vprašanjem planinskih domov in postojank, ki jih je treba izboljšati in preurediti, kajti mnoge le s težavo še služijo svojemu namenu.

Planinsko društvo na Javorniku je množična organizacija, ki uspešno deluje le s pomočjo mladih, ki so v njej tako številno zastopani; mladina še vedno ljubi gore in naravo. Takšna generacija pa je tudi jamstvo, da bo društvo še dolgo in uspešno delovalo.

D. Sedej

Kako je Savo Kalinič odkril Milico Marin?

Nedavno je bil sklenjen sporazum med Avstrijo in Jugoslavijo, da naši cariniki in mejna milica za pregled potnikov in vlakov vstopajo na vlak že v Beljaku, avstrijska mejna policija in cariniki pa na Jesenicah za vlake, ki vozijo v Avstrijo.

V četrtek zvečer, 23. januarja sta ob deseti uri zvečer na ekspres vlak, ki vozi na relaciji München—Beograd—Istanbul, vstopila jeseniška carinika Savo Kalinič in Mihajlo Karadžič. V Beljaku se začne kontrola potnikov sledečim redom: najprej vstopi avstrijska mejna policija in pregleduje potnike, za njim naša mejna milica in potem naši cariniki. V četrtem kupeju prvega vagona, ki so ga pregledovali, so našli eno samo žensko, ki je spala. Carinik Savo Kalinič jo je prebudil in vprašal, če ima kaj za carinjenje. »Imam samo svojo garderobo«, je dremajoče odgovorila ženska.

Na polici nad glavo je carinik opazil dve vrečki. »Kaj pa imate v vrečkah?« jo je vprašal Savo. »Nič«, je hladnokrvno odgovorila ženska, Savo pa je stegnil roko in iz vrečke izvlekel paket dvajsetih kuvert. Ko jih je pregledoval, je opazil, da so naslovljena na različna podjetja, ustanove in osebnosti, med drugim na »Futbalski klub Mačvas«, »Postajo milice Valjevo« in na imena nekkih doktorjev in inženirjev. Najprej je pomislil, da ženska nosi od prijateljev v tujini pošto domačim v domovini. Stegnil je še enkrat roko v vrečko in začuden izvlekel še en šop pisem. Zdjaj mu je bilo že sumljivo. Snel je vrečki in opazil, da je v njih okrog 500 pisem naslovljenih na različne osebe v Jugoslaviji.

Tako so odkrili Milico Marin, rojeno leta 1930 v Čačku. Milica ima stanovanje v Beogradu, zaposlena pa je v Zahodni Nemčiji. V domovino je nosila pisma v katerih so bili tiskani letaki in tiskovine s sovražno vsebino, ki jih v Zahodni Nemčiji tiska nam sovražna organizacija. Emigranti so ji dali na pot 75.000 S din, da bi v Beogradu kupila znamke in jih nalepila na pisma. V Jugoslaviji naj bi pisma oddala na raznih poštah, tako da bi izgledalo, kot da jih tiska v Jugoslaviji skupina ljudi, ki se ne strinjajo s socialističnim sistemom.

Preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Kranju je sprožil zoper Milico preiskovalni postopek. J. Vidic

Preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Kranju Lojze Marolt nam je včeraj (torek) povedal, da se iz vsebine pisem da ugotoviti, da gre za sovražno propagando emigrantskih skupin. Povedal je tudi, da bo nadaljnja preiskava pokazala ali je bila Milica Marin samo kurirka ali članica določene mreže.

Ob tej priliki smo dolžni opozoriti vse naše državljane, ki potujejo v tuzemstvo, da ne nasedajo morebitnim prošnjam in mnenjem posameznikov. To posebno velja za razne pošiljke, ki jih ne poznajo in za katere jih prosijo, da bi jih prenesli v našo državo.

A. Z.

Divjaško praznovanje rojstnega dne

Streljanje v Predosljah

Objestnost štirih mladih opitih fantov bi se lahko končala še bolj tragično kot se sicer je. V bolnišnici Petra Deržaja v Ljubljani ležita Janez Jauh, ki je dobil strel v trebuh in pa Niko Drinovec s strelom v prsih. Delavec milice, 41-letni Gvido Berra je zaradi ran na glavi in roki prav tako iskal zdravniško pomoč.

Začelo se je pravzaprav bolj mirno. 27-letni študent Franc Gros in pa 21-letni Branko Markun oba doma s Kokrice, sta se v petek, 23. januarja po študiju v Kranju odpeljala na Kokrico v gostilno Kuralt. Tam sta prisledla še Niko Drinovec, 29-letni strojni tehnik ter Janez Jauh, 30-letni sofer. Družba je popila približno liter vina, nato pa jih je Gros povabil še v Predoslje v gostilno Kuralt. Tam naj bi proslavili njegov rojstni dan. Nadaljevali so s popivanjem. Gostilničar Božka je kasneje povedal, da so fantje popili dva litra vina in nekaj tudi pojedli. Okoli enajste ure zvečer je Gros začel delati nered; vrigel je kozarec ob tla. Na splošno zgražanje gostov, družba je polivala tudi pijačo, je gostilničar posreževal in ga opozoril, naj miruje. Z Grosom sta se nekaj časa celo prepirala.

Ko so se duhovi pomirili, je Gros odšel ven na stranišče. Na dvorišču je stal gostilničarjev kombi. Gros je začel na kolesih odvijati ventile in izpuščati zrak. Njegovo početje je opazila gostilničarjeva žena in o tem povedala možu. Gostilničar je Grosu preprečil nadaljnje »izživljanje« na njegovem avtomobilu. Gros se je spet zapletel z gostilničarjem v prepir, trdil je celo, da ni on izpuščal gum. Tedaj je prišel na dvorišče eden od gostov in poskušal oba pomiriti. Z Grosom se je celo malo stepel.

Nekdo je o pretepu povedal delavcu milice Gvidu Berri, ki je približno ob polnoči po službenem opravku prišel v gostilno Kuralt.

Zadržal se je pri točilni mizi, vendar naročeno niti ni mogel izprazniti, ko so ga poklicali ven na dvorišče. Naj še omenimo, da je bil Gvido Berra v civilu, vendar pa so ga domačini dobro poznali.

Ko so se na posredovanje delavca milice duhovi na dvorišču spet pomirili, so se vsi vrnili nazaj v gostilno. Na hodniku pa so Gvida Berro obstopili štirje moški in ga napadli. Stisnili so ga v kot med opaž stopnišča in steno tako da se ni mogel umakniti. Ko mu je končno uspelo odriniti napadalce, je stekel ven, vendar so Gros, Drino-

vec, Jauh in Markun šli za njim. Napadenemu ni uspelo priti do svojega avtomobila, zato se je umikal zadenjski, napadalci pa so se mu bližali. Na križišču, kakih 100 metrov od gostilne pa mu je na ledu spodrsnilo, tako da je padel. To je bil ugoden trenutek za napad. Se pred padcem jih je opozoril, naj se umire in odstranijo ter povedal, da je delavec milice. Fantje so z miz že prej pobrali steklene pepelnike in zdaj so z njimi tolkli napadencega po glavi. Kasneje je komisija pepelnike okrvavljene našla v snegu. V samo-obrambi je Berra štirikrat ustrelil. Zadel je Drinovca v roko in v trebuh, Janez Jauh pa je bil ranjen v desno stran prsi in v trebuh.

Strel pa se niso prestrašili, pač pa sta ostala dva še rinila vanj. Eden od njiju mu je hotel obrniti pištolo in

sprožiti vanj, vendar je Berro uspelo pištolo zaskočiti in odvreči.

Napadenemu je uspelo priti do telefona in poklicati pomoč. Ranjenca sta — kot že omenjeno — bila operirana v bolnišnici Petra Deržaja, Gvidu Berri pa je zdravnik zašil rane na glavi in poskrbel za desno roko, ranjeno, ko mu je eden od napadalcev izvlejal pištolo iz rok.

L. M.

Nesreče v zadnjih dneh

Na poledeneli cesti med vasjo Potok in Koroško Bello je v petek, 24. januarja, zgodaj zjutraj začelo zanašati osebni avtomobil, ki ga je vozil Jože Resman iz Zgoš. Avtomobil je zanesel v občestni kamen, od tam v drevo in nato v kozolec. Voznik je bil laže ranjen, škoda na vozilu pa je za 10.000 N din.

Istega dne je na cesti prvega reda med vasjo Beica in Gozdov zavožil s ceste in obstal med drevesi osebni avtomobil, ki ga je vozil Anton Makovec iz Ljubljane. Ranjen ni bil nihče, škoda na vozilu pa je za 7000 N din.

V nedeljo, 26. januarja popoldne, je prišlo na cesti prvega reda pri bencinski črpalki v Radovljici do veriznega trčenja. Voznik osebne avtomobila Radivoj Bobič iz Ljubljane je svoje vozilo zaradi goste kolone ustavil. Za njim je v prekratki varnostni razdalji pripeljal osebni avtomobil, ki ga je vozil Vladimir Gartus

in trčil v avtomobil, ki je stal tik za Bobičevim avtomobilom. Vozil ga je Stanek Markič iz Strahinja pri Kranju. Njegovo vozilo je odbilo naprej v Bobičevo. V nesreči je težje poškodovana Kristina Gartus, Vladimir Gartus pa je bil laže ranjen. Škode na vseh vozilih je za 10.000 N din.

V Ziganji vasi pri Tržiču je v nedeljo popoldne voznica osebne avtomobila zaradi neprimerne hitrosti zapeljala s ceste v drevo. Pri tem sta bila voznica Tonica Jelen in pa sopotnik laže ranjena. Na avtomobilu je za 20.000 N din škoda.

Na cesti prvega reda v Zvirčah je v ponedeljek popoldne voznik osebne avtomobila Peter Valjavec iz Rakeka zadel štiri leta stara Dima Sparovca iz Zvirč. Otrok je nenadoma hotel z leve strani ceste na drugo stran. Poškodbe so bile tako hude, da je deček med prevozom v bolnišnico umrl.

L. M.

Zahvala

Ob prerani smrti naše drage žene, mame in stare mame

Justine Govedič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih dneh žalosti izrekli sožalje, izkazali čast in jo sprejeli na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom: Kosmačevim, Vavtarjevem in Višnarjevem za pomoč v času bolezni. Posebna hvala še g. kaplanu, darovalcem cvetja, vsem bližnjim in daljnim sorodnikom in prijateljem.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoč: mož Franc, hčerka Lidija in vnukinja Dušica

Jesenice, 21. 1. 1969

Prodaj

Poceni prodaj dobro ohranjen STEDILNIK. Naslov v oglasnem oddelku podruž. Jesenice 398

Prodaj 6 tednov stare PUJSKE. Zalag 11, Cerklje 399

Prodaj dobro KRAVO pred četrti telitvijo. Cut, Zirovnica 400

Prodaj mizarstvo SKO-BELJNO MIZO. Goriče 27, Golnik 401

Prodaj nov nemški električni BETONSKI MESA-LEC tip lescha 100 l. Naslov v oglasnem oddelku 402

Prodaj KRAVO. Sp. Bela 9, Preddvor 403

Prodaj dve KRAVI po izbiri. Sp. Kokra 2, Preddvor 404

Prodaj 7 tednov stare prašičke. Meršol, Hraše 24, Lesce 405

Prodaj 6 PRASIČEV od 30 - 50 kg težke. Zalag 49, Cerklje 406

Prodaj PRASIČE za zakol po 160 kg težke. Sp. Bela 4, Preddvor 407

Opuščam hlev, prodaj KRAVI bohinjki obe breji. Dr. Ivan Kavčič, Bled, Partizanska 1 408

Prodaj KRAVO, 8 mesecev brejo, ki bo četrtič teletila. Koblar, Suha 35, Skofja Loka 409

Prodaj PRASIČA za zakol. Voklo 8, Senčur 410

Prodaj SIVALNI STROJ singer za 200 N din. Naslov v oglasnem oddelku 411

Prodaj KRAVO po tretjem teletu ali dam v rejo. Bašelj 17, Preddvor 412

Prodaj mizarstvo SKO-BELJNO GLAVO 40 cm širine. Naslov v oglasnem odd. 352

Prodaj kuhinjsko KRE-DENCO, VITRINO in levi STEDILNIK gorenje. Naslov v oglasnem oddelku 353

Motorna vozila

Prodaj OPEL REKORD letnik 1956 v dobrem stanju. Koci, Tomažičeva 17, Kranj Prlmskovo 413

Na ček prodaj FIAT 750 in PEC na olje. Senčur 228 414

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma- looglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni- na: letna 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0,50 N din. Mali oglasi: beseda 1 N din, naročnik plača 10% popusta. Ne- plačanih oglasov ne ob- javljamo.

Mladinska organizacija Stražišče obvešča mladi- no, da prireja vsako ne- deljo od 17. — 21. ure PLES v dvorani doma Partizan Stražišče. Igra ansambel ILIONI.

Prav tako obvešča, da se bo

NADALJEVALNI PLESNI TEČAJ začel v nedeljo 2. II. 1969 ob 15. uri v domu Partizan Stražišče

VABLJENI!

Kupim

Kupim BILJARD v dobrem stanju. Nalov v oglasnem oddelku 415

Zaposlitve

V varstvo vzamem otroka (središče Kranja). Naslov v oglasnem oddelku 416

Iščem starejšo žensko za varstvo dveh otrok. Informacije od 15. ure dalje. Golob, M. Pijade 9, Kranj 417

Stanovanja

Sprejemem sestanovalko. Naslov v oglasnem oddelku 418

ZADRUŽNIKI!

Vablmo vas na predavanje Ravnanje in oskrba traktorjev (Zetor, Ferguson), motorne škropilnice in prevetravanje sena.

Predavanje bo 2. II. 1969 ob 9. uri v upravi zadru- ge, Gasilska ul. 5 (v Stra- žišču)

KZ SLOGA KRANJ

Obvestila

Inštruiram FRANCOŠCI- NO in NEMSCINO. Naslov v oglasnem oddelku 419

Strokovno polagam vse vr- ste PLASTICNIH PODOV in TAPISONOV. Podgornik Ivo, Ljubljana, Pokopališka c. 39 273

Prosim osebe, katere so bile navzoče pri nesreči pred so- diščem v Kranju, dne 25. 1. ob 16. uri, da oddajo naslove proti nagradi v trafiko Cer- klje. 420

Izgubljeno

Oseba, ki je našla denar 990 N din, da ga odda v og- lasni oddelek. Poštenost se nagraduje. 421

Našel sem moško KOLO. Britof 10, Kranj 422

KINO

Kranj CENTER

29. januarja amer. barv. VV film DUCAT UMAZAN- CEV ob 16.30 in 19.15

30. januarja amer. barv. VV film DUCAT UMAZAN- CEV ob 16.30 in 19.15

31. januarja amer. barv. VV film DUCAT UMAZAN- CEV ob 16.30 in 19.15

Kranj STORŽIČ

29. januarja zap. nemški film NENAVIDNI MENIH ob 16., 18. in 20. uri

30. januarja zap. nemški film NENAVIDNI MENIH ob 16., 18. in 20. uri

31. januarja zap. nemški film NENAVIDNI MENIH ob 16. in 20. uri, amer. barv. VV film HISA NASE MATE- RE ob 18. uri

Kamnik DOM

29. januarja amer. barv. VV film HISA NASE MA- TERE ob 18. in 20. uri

30. januarja amer. barv. VV film HISA NASE MA- TERE ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

29. januarja angl. barv. CS film MISTER 10 PO STO ob 19. uri

30. januarja angl. barv. CS film MISTER 10 PO STO ob 18. uri

Skofja Loka SORA

29. januarja amer. barv. CS film DVOBOJ PRI DI- ABLU ob 18. in 20. uri

30. januarja angl. film DEKLE DZORDZI ob 20. uri

31. januarja angl. film DEKLE DZORDZI ob 18. in 20. uri

Radovljica

29. januarja franc. barv. film OSKAR JE KRIV ZA VSE ob 18. in 20. uri

30. januarja danski barv. film ODKRITJE LJUBEZNI ob 20. uri

31. januarja angl. barv. film SMRT V OCEH ob 20. uri

Jesenice RADIO

29. januarja angl. barv. film DOLGOTRAJNI DVO- BOJ

30.—31. januarja amer. barv. film POTOVANJE V DVOJE

Jesenice PLAVZ

30.—31. januarja amer. barv. CS film TARZAN NA VELIKI REKI

Dovje—Mojstrana

30. januarja amer. barv. CS film CAMELOT

Kranjska gora

30. januarja angl. barv. film DOLGOTRAJNI DVO- BOJ

DEŽURNI VETERINARJI V FEBRUARJU 1969

Od 31. 1. do 7. 2. Rus Jože, Cerklje tel. 73-115, od 7. 2. do 14. 2. Vehovec Srečko, Kranj, Stošičeva 3 tel. 21-070, od 14. 2. 21. 2. Bedina Anton, Kranj, Je- Ješetova 30, tel. 21-207, od 21. 2. do 28. 2. Rus Jože, Cerklje tel. 73-115, od 28. 2. do 7. 3. 1969 Vehovec Srečko, Kranj, Stošičeva 3 tel. 21-070

Prešernovo gledališče v Kranju

ČETRTEK — 30. januarja ob 19.30 red KOLEKTIVI I T. Partljič: RIBE NA PLITVINI — gostuje Mestno gle- dališče ljubljansko

PETEK — 31. januarja ob 16. uri red DIJASKI II, ob 19.30 red KOLEKTIVI II T. Partljič: RIBE NA PLITVINI — gostuje Mestno gle- dališče ljubljansko

PLANIKA

INDUSTRIJSKI KOMBINAT KRANJ RAZPIŠUJE

javno dražbo

ZA PRODAJO DOSTAVNEGA AVTOMOBILA ZASTAVA KARAMBOLIRAN S PREVOZENIMI 90.000 km.

Javna dražba bo v torek 5. 2. 1969 od 10.—11. ure v prostorih avto garaž kombinata

Tovarna klobukov SESIR SKOFJA LOKA, komisija za delovna razmerja

razglašja

PROSTO DELOVNO MESTO

obratovodje pomožnih obratov

pogoj:

strojni inženir — tehnolog z najmanj 5 letno prakso ali

strojni tehnik — z najmanj 10 letno prakso poskusno delo traja tri mesece

Prijave z dokazili o strokovnosti sprejema tajništvo podjetja do 31. 1. 1969.

DELAVSKI SVET GOSTINSKEGA PODJETJA JELEN KRANJ

razpisuje

delovna mesta

1. poslovodje

VKV natakar — gost. tehnik

2. skladiščnika

KV trg. delavec

3. kuharice

KV kuharica

4. likarice

PK likarica

Preiskusna doba 2 meseca

S stanovanjem ne razpolagamo

Nagrajevanje po pravilniku o del. osebnih dohodkih. Kandidati za razpisana delovna mesta naj vložijo pis- mene ponudbe z opisom dosedanjih del Komisiji za sprejem in odpuščanje delovne sile pri Gostinskem podjetju JELEN KRANJ

Rok za vlaganje ponudb je 15 dni od dneva objave

Uspelo republiško prvenstvo mladincev v smučarskih skokih

Za Triglav štiri kolajne od šestih možnih

Letošnje slovensko prvenstvo v smučarskih skokih za mladince, ki je bilo v nedeljo v Logatcu, je narvrglo kranjskemu Triglavu izreden uspeh. Mladi skakalci iz Kranja so dosegli vrsto odličnih mest in od šestih možnih kolajn osvojili kar štiri. To je nedvomno doslej največji dosežek na republiških prvenstvih za kranjski Triglav in sploh rekord, ki ga je kdajkoll dosegel kakšen klub na republiškem prvenstvu. Naslov prvaka pri mlajših mladincih je po pričakovanju osvojil petnajstletni dijak srednje gradbene šole Klemen Kobač, ki v svoji kategoriji ni imel resnega tekmeca in je zmagal z naskokom 12 točk. Na odlično tretje mesto pa se je uvrstil Bogdan Norčič, medtem ko je bil Jože Kapušin peti. V deseterico najboljših pa se je iz Kranja uvrstil tudi še Srečo Grosar. Od ostalih Gorenjcev je v tej kategoriji zabeležil najboljšo mesto Andrej Cuznar iz Podkorena, ki je osvojil četrto mesto.

Tudi med starejšimi mladinci so se Kranjčani odlično uvrstili. Najbolj je presenetil Peter Križnar, ki je osvojil odlično drugo mesto, kar je njegov doslej največji uspeh. Tretje mesto pa je pobral Franci Mešec. Visoko uvrstitev pa si je zapravljal s padcem v drugem skoku Bečan Iztok. Kljub vsemu pa je zasedel še vedno solidno sedmo mesto. V deseterico najboljših se je z Gorenjske plasiral še Primož Finžgar iz Radovljice. Žal ni bilo na startu v tej kategoriji odličnega Janeza Demšarja, ki je bil glavni favorit za prvaka Slovenije. V soboto se je namreč na treningu v Žireh huje poškodoval tako, da bržkone v letošnji sezoni ne bo mogel več tekmovali.

J. Javornik

Dve zmagi Triglava

V okviru priprav za novo tekmovalno sezono so odigrali vaterpolisti Triglava dve prijateljski tekmi z mladinci Mornarja iz Splita, ki

se že več dni pripravljajo v Kranju. Po pričakovanju sta bili obe tekmi zaključeni z uspehom domačih vaterpolistov, ki so nastopili v nekoliko pomlajeni ekipi. Od starejših igralcev so manjkali J. Rebolj in Chvatal ter Mohorič. Prikazani vaterpolo je bil na visokem kvalitetskem nivoju. Mladi igralci iz Splita so pokazali bogat repertoar vaterpolskega znanja, kljub temu pa se niso mogli uspešno zoperstaviti močnejšim in kondicijsko boljšim Kranjčanom.

Prva tekma se je končala z 9:4 za Triglav. Strelci za zmagovito ekipo so bili: Balderman, Nadižar in Košnik po tri zadetke, najbolj pa so se odlikovali v vrsti Triglava Velikanje in Kodek.

V drugi tekmi sta bili ekipi bolj enakovredni. Zmaga Triglava z 8:4 je povsem zaslužena. Najbolj so zadovoljili v drugem srečanju Nadižar, F. Rebolj in Velikanje.

V predtekmaih obeh srečanj pa so mladi vaterpolisti Triglava visoko premagali drugo mladinsko ekipo Mornarja s 7:3 oziroma z 10:4. Ekipa Triglava je v glavni tekmi nastopila v naslednji postavi: F. Rebolj, Nadižar, 8, Kodek 2, Košnik 3, Velikanje, Balderman 4, P. Brinovec, Sorli in Klemenčič.

P. Didic

Rekordna udeležba v Dupljah

TVD Partizan Duplje je priredil minulo nedeljo meddruštveno tekmovalje na 25-metrski skakalnici v Dupljah. Kljub pomanjkanju snega so skakalnico zelo dobro pripravili za tekmovalje na katerem je nastopilo okoli 60 mladih skakalcev iz desetih društev. Prireditev si je ogledalo okoli 250 gledalcev, najdaljši skok pa sta imela Trdina (Triglav) in Rozman (Duplje) — 22 metrov.

Med pionirji so imeli daleč največ uspeha člani kranjskega Triglava, saj so se med prvo peterico uvrstili kar štiri Kranjčani. Člani in mladinci so tekmovali v skupni kategoriji, v kateri je bil najboljši Pajntar iz Tržiča. Pohvaliti pa je treba tudi mlade skakalce iz Križ, katerih je nastopilo

kar trinajst.

Vrstni red: pionirji — 1. Trdina (Triglav), 2. Lombar (Kropa), 3. Fabjan, 4. Bergant, 5. Grohan (vsi Triglav), 6. Jelovčan (Olševek), 7. Marčun (Naklo), 8. Svetelj (Triglav) in Klemenčič (Križe), 10. B. Teran (Duplje) itd., mladinci in člani — 1. Pajntar (Tržič), 2. Rozman

70 mladih skakalcev v Besnici

Prva prireditev v okviru proslav 30-letnice smučarskih skokov v Kranju, ki je bila v soboto na 25-metrski skakalnici v Besnici, je izredno dobro uspela. Prireditelju so se prijavili za nastop domala vsi najboljši slovenski pionirji in je bila prireditev na dokaj kvalitetni ravni. Okoli 70 nastopajočih hkrati tudi pomeni doslej najbolj množično pionirsko prireditev v smučarskih skokih v kranjski občini.

Pri starejših pionirjih je prvo mesto osvojil Kranjčan Brane Hafner, pri mlajših pionirjih pa se je najbolj izkazal Viki Kržišnik iz Gorenje vasi. Le-ta pa je zbral tudi med vsemi nastopajočimi najvišje število točk.

Vrstni red: starejši pionirji — 1. Hafner (Triglav), 2.

Dejak (Ihan), 3. Zupan (Jesenice), 4. Belančič (Triglav), 5. Grohan (Triglav) in Mohor (Ihan) itd.; mlajši pionirji — 1. Kržišnik (Gorenja vas), 2. B. Cuznar (Jesenice), 3. Burjak (Žiri), 4. Justin (Jesenice) 5. Legat (Jesenice) itd.

J. Javornik

Šahovsko prvenstvo Kranja

Na članskem šahovskem prvenstvu Kranja, ki se je pričelo prejšnji teden, sodeluje 12 igralcev. Kot gost nastopa tudi mojster Nemet iz Reke, ki v Kranju služi vojaški rok. Nemet je tudi glavni favorit za osvojitve prvega mesta. Za mesta pri vrhu se bodo potegovali še Mali, Zbil, Naglič, Djordjevič in morda še kdo.

Najneprijetnejše presenečenje v prvih dveh kolih sta pripravila Djordjevič in Zbil, ki sta gladko izgubila obe

partiji. Nemet pa v drugem kolu sploh ni igral in je izgubil partijo s kontumacom.

Rezultati: 1. kolo — Valjavec : Matjašič 0:1, Krek : Rabl 1:0, Zaplotnik : Vojličič 1:0, Zbil : Mali 0:1, Djordjevič : Nemet 0:1, Naglič : Anželič 0:1; 2. kolo — Matjašič : Anželič 1:0, Nemet : Naglič 0:1 (kont), Mali : Djordjevič 1:0, Valjavec : Krek 0:1 (kont), Vojličič : Zbil 1:0, Rabl : Zaplotnik reml.

V. B.

Čudno vozilo, na katerem sedi fant, se imenuje skl-bob. Nekakšen kržanec med sanmi in smučmi je. Vožnja z njim zahteva kar precej spretnosti — nič manj kot smučanje.

(Duplje), 3. Mohorič (Tržič), 4. Faganel (Podnart), 5. Zolokar (Križe), 6. Klančnik (Duplje), 7. Stare (Olševek), 8. Jazbec (Križe), 9. Hvastil (Triglav), 10. Pirih (Podbrezje) itd.

J. Kuhar

Po pričakovanju največ naslovov za Jesenice in Begunje

V Bohinju je bilo v soboto in nedeljo 11. republiško prvenstvo v sankanju s tekmovalnimi sanmi. Naslov prvakov so osvojili naslednji: pri enosedih Peter Resman (Begunje) med člani, Milan Cesen (Tržič) med starejšimi člani, Kati Ovsenek (Tržič) med članicami, Marjan Štefedin (Jesenice) med mladinci in Nikica Trojar (Bohinj) med mladinkami. Pri dvosedih pa so bili zmagovalci: S. Zupan — Lombar (Begunje) med člani, in M. Štefelin — Jupič (Jesenice) med mladinci. Naslov ekipnega prvaka so po pričakovanju osvojili Jeseničani, pred Begunjami in lanskimi prvaki — Bohinjci.

Hud boj za prvo mesto

Najzanimivejša tekma letošnjega hokejskega državnega prvenstva med Jeseničani in ljubljansko Olimpijo se je v nedeljo končala v hali Tivoli z neodločenim rezultatom 4:4. Tekma je bila izredno zanimiva in si jo je ogledalo okoli 7000 gledalcev, pristašev obeh ekip. Prvenstvo je tik pred zaključkom in se bo v nadaljevanju vnel vsekakor hud boj za prvo mesto, pri čemer pa dajemo veliko več prednosti dosežanim državnim prvacom — Jeseničanom. Leti se bodo doma pomerili z najhujšim tekmeccem za prvo mesto zagrebškim Medveščakom, ki je trenutno v vodstvu. Tekma bo na sporedu v soboto, 1. februarja na Jesenicah. Pripravljeni smo, da se bodo Jeseničani revanžirali gostom iz Zagreba za nedavni poraz v prvenstveni tekmi hokejske lige. Skratka tekma Jesenice : Medveščak prihodnje sobote bo dala odgovor, kdo bo letošnji državni prvak. Obe ekipi imata sedaj enako število točk, obe sta doživeli po en poraz in igrali po enkrat neodločeno.

J. J.

V ponedeljek popoldne je obiskal naše uredništvo podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner. S člani uredništva in nekaterimi drugimi časnikarji se je pogovarjal o aktualnih vprašanjih. Pogovor je tekel o pokojninskem in socialnem zavarovanju, o nekaterih problemih gospodarstva, zdravstva, programiranja in odnosih med občinami in republiko. — Foto: F. Perdan

Ob pripravah na letošnje skupščinske volitve

V Kranju manj odbornikov

V petek je bil v Kranju širši politični aktiv. Navzoči so bili predstavniki občinske skupščine in občinskih družbeno političnih organizacij ter predstavniki krajevnih skupnosti, osnovnih organizacij, mladine, borcev, SZDL in ZK. Pogovorili so se o pripravah na letošnje skupščinske volitve.

Občinska komisija skupno z drugimi organizacijami skuša najti najdemokratičnejše rešitve za nekatere probleme, ki zadevajo samovoljni zakon, občinski statut in druga vprašanja, na katere je opozorila dosedanja praksa. Eno takih vprašanj je sedanje število odbornikov kranjske občinske skupščine. Vsak zbor ima po 50 članov. Razpravljajo o predlogu, da bi vsak zbor

imel le 40 članov; torej skupščina v celoti 20 odbornikov manj, predvidevajo pa tudi zmanjšanje števila članov svetov od sedanjih 15 na 11 članov.

Seveda bodo o vsem tem razpravljali volivci na zborih občanov, oziroma na kandidacijskih zborih v prvi polovici februarja.

K. M.

Gornjesavska dolina — Med zimskimi počitnicami je na smučiščih Gorenjske še bolj živahno kot sicer. V soboto je bilo največ mladih v Mojstrani, saj so se tam pomerili v smučanju. V nedeljo pa je bilo na pobočju Mežaklje še bolj živahno. Prav tako je vedno dosti smučarjev pri vlečnici v Gozdu, vendar pa gneče ni. Kranjska gora pa je te dni pravo mravljišče. Tu so na počitnicah ljudje iz najbolj oddaljenih krajev Jugoslavije, tu so Avstrijci, Italijani, Nemci, Holandci in drugi. Parkirni prostori so očiščeni in stalno zasedeni, Cesta v Dolino je lepa in spluzena prav do roba.

Zlata poroka na Koroški Beli

Šranganje, da ga Koroška Bela ne pomni

Takšnega šranganja kot so ga upokojenci Koroške Bele v soboto priredili svojemu tovarišu Virgilu Sobrlu in njegovi ženi ob zlati poroki, Koroška Bela ne pomni. To je bil direndaj, posebno za mlade radovedneže. Gospodinje iz okoliških hiš menda sploh niso kuhale kosila, ker so na šranganje čakale dve uri, začelo pa se je opoldne. Šrangarji so bili našminkani kot na igri, takšna je navada na Koroški Beli. Z vrvjo so zaprli cesto, na cesti pa so žagali drva, pred njimi pa je stal »oborožen«
stražar. Vriskanje na vasi je oznanilo, da se bliža kolona težko pričakovanih zlatoporočencev, ki so se vračali z Jesenic. Kolono zlatoporočencev so spremljali fantje in dekleta v narodnih nošah in pa godci, ki jih ob takih prilikah ne manjka. Tudi godba cicibanov je igrala na svoja otroška pihala. Po krajšem obveznem »prekanju«
s šrangarji, je Janko Rozman, upokojenec, začel navzočim brati Veliko pisno:

»Virgil Sobrl že pol stoletja dolguje takratnim bevkim fantom, danes že ostarelim starcem, odkupnino za dekle, katero je takrat zbegal in tudi vzel za zakonsko družico. Z njo je živel polnih 50 let. Samo tokrat bo šlo malo drugače. Takratni fantje, danes starci, smo postali bolj budni in zvestejši čuvarji starih navad in pravic. Zato se nam, Virgil, danes ne boš izmazal. Račun je velik,

tako velik, da ga tudi izračunati ne znamo. Dal smo ga izračunati elektronskim možganom, ker se nam naši že kisafo. Preden boš ponovno obljubil neomažno zvestobo, zahtevamo akontacijo v zlatu. Ker je to zlata poroka, bomo končno obracunali na biserni poroki, zato Te obvezujemo, da Jo dočakaš...«

Po govoru je govornik zdravil zlatoporočence z malinovcem. Na lepi voliki steklenici je blestel napis MALINOVEC, ko pa sta zlatoporočenca izpila kozarce, je Rozman počasi obrnil steklenico, tam pa so vsi zrl v napis MOSKA VODA. Ob tem dovtipu upokojencev so se smejali stari in mladi. Zlatoporočenca sta se smehljala, saj menda niti sama nista pričakovala takšnega sprejema v vasi. Bilo je lepše kot pred 50 leti, seveda, če ne bi bilo razlike v letih.

Virgil Sobrl je bil rojen 1894. leta na Koroški Beli v družini sedmih otrok, njegova žena Katarina Noč pa 1896. leta tudi na Koroški Beli. Virgil je 1914. leta začel delati v železarni Javornik. Poročila sta se na sredo, 22. januarja 1919. leta. Bilo je to točno na dan, ko so v železarni uvedli osemurni delovni dan. Prej so delavci delali po 12 ur na dan. Zato sta bila v soboto dva jubileja.

Ko so Italijani 1917. leta bombardirali Koroško Belo, je bila tudi njihova domačija porušena. Potrebno je bilo precej truda preden so obnovili požgano domačijo.

Za pričo pri zlati poroki je bil nevestin brat Andrej, ki je bil tudi za pričo pred 50 leti. Druga priča pred 50 leti je bil delavec železarne Anton Rekelj, ki je že umrl, zdaj pa ga je kot priča nadomestila njegova žena Ivanka.

Virgil in Katarina imata štiri hčerke: Micka in Ela delata v železarni, Anica živi v Kranju, Rezka pa stanuje in dela v Otočah.

Virgil je 41 let delal v železarni. Dolgo let je bil delovodja. Vseskozi je bil napredno usmerjen, priden delavec in dober družinski mož in oče. Žena Katarina ga je zvesto spremljala skozi vse težave in dobrote, ki jih prinaša življenje.

Prisrčna prireditelj v krogu sorodnikov in prijateljev ter vaščanov je bilo lepo priznanje za vzorno življenjsko pot zlatoporočencev s Koroške Bele. Čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo.

J. Vidic

Občinsko prvenstvo v smučarskih tekih v Gorjah

V lepem sončnem vremenu se je v nedeljo, 26. januarja dopoldne odvijalo občinsko prvenstvo v smučarskih tekih. Tekmovanje je organiziral TVD Partizan Gorje, prijavljenih pa je bilo 47 tekmovalcev iz štirih društev. Med mlajšimi pionirji je zasedel prvo mesto Vinko Poklukar, med starejšimi Janez Rebušek. Od mladincev sta bila najboljša Marjan Burger in Zdravko Eržen, med madinkami pa Katj Pristov in Majda Stojc. Od članov pa je bil najboljši Pavel Dornik iz Gorij. J. Ambrožič

Zlatoporočena Katarina in Virgil Sobrl — Foto: F. Perdan